

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a IV-a

CORINT
BOOKS

Marian Petrovici – coordonator
Carmen Vasilița Crudu
Lazăr Ciprian-Lucian

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.
Acest manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară
aprobată prin OM nr. 5001/02.12.2014

116.111 – numărul de telefon de asistență pentru copii

Ministerul Educației

Manual
pentru clasa
a IV-a

CORINT
BOOKS

Marian Petrovici – coordonator
Carmen Vasilița Crudu
Lazăr Ciprian-Lucian

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

Manualul școlar a fost aprobat de Ministerul Educației prin ordinul de ministru nr. 4200/07.07.2021.

Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit, atât în format tipărit, cât și în format digital, și este transmisibil timp de patru ani școlari, începând din anul școlar 2021–2022.

Inspectoratul școlar

Școala / Colegiul / Liceul

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT:

Anul	Numele elevului	Clasa	Anul școlar	Aspectul manualului*			
				format tipărit		format digital	
				la primire	la predare	la primire	la predare
1							
2							
3							
4							

*Pentru precizarea aspectului manualului se va folosi unul dintre următorii termeni: **nou, bun, îngrijit, neîngrijit, deteriorat.**

- Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Manualul a primit avizul Patriarhiei Române prin adresa nr. 576 din 05.02.2021.

Date despre autori:

Pr. Prof. Marian Petrovici – profesor gradul didactic I la Liceul Teoretic „Decebal”, București; licențiat în Teologie, Secția Teologie Pastorală, cu master în Pastorație și Viață Liturgică; metodist ISMB, profesor mentor.

Prof. Carmen Vasilița Crudu – profesor de Religie și Limba și literatura română la Școala Gimnazială Nr. 126, București, gradul didactic I; licențiată a Universității București, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Secția Teologie-Litere și absolventă a masterului/Studii aprofundate „Misiunea specială a Bisericii”; metodist ISMB, îndrumător practică pedagogică pentru studenți ai Facultății de Teologie Ortodoxă, experiență didactică și pedagogică de peste 25 de ani.

Prof. Lazăr Ciprian-Lucian – profesor de religie, gradul definitiv, Școala Gimnazială Nr. 56, București; absolvent al Facultății de Teologie „Justinian Patriarhul” secția Pastorală – Șef de promoție și absolvent al Programului de Master „Doctrină și Cultură Creștină” din cadrul Facultății de Teologie „Justinian Patriarhul” din București. Cursuri de perfecționare: Profesor în online - Digital Nation.

Referenți:

- Preot, Conf. Univ. Dr. **Habil. Necula Constantin Valer**, Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu.
- Pr. Prof. Dr. **Ștefan Zară**, Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Nicolae” din Râmnicu-Vâlcea.
- Pr. prof. **Liviu Botezatu**, inspector școlar ISJ Botosani.
- Pr. **Marian Sidon**, inspector școlar ISJ Cluj.
- Pr. dr. **Denisa Elena Manoiu**, inspector școlar ISJ Iași.
- Prof. **Hoaghea Adriana Elena**, profesor Gimnazială George Topârceanu Mioveni, jud. Argeș.
- Prof. **Cocirlea Elena**, inspector școlar ISJ Brăila.

Redactare: **Roxana Geantă**

Tehnoredactare computerizată: **Roxana Coste**

Design copertă: **Dan Mihalache**

Ilustrații (pag. 21, 27, 42, 46, 60, 74, 86, 90, 96): **Șerban Andreescu**

Varianta digitală: **MyKoolio**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ISBN 978-606-793-989-7

Pentru comenzi și informații, contactați:

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Departamentul de Vânzări

Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, București,
cod poștal 010517. Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit

Str. Gării nr. 11, Mogoșoaia, jud. Ilfov

Tel.: 0758.053.416

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate
EDITURII CORINT BOOKS

CUVÂNT-ÎNAINTE

Bine ați revenit la școală, dragi elevi!

Î

naintea noastră se așterne un an nou, un an în care avem șansa de a-L cunoaște mai bine pe Dumnezeu. Fiecare oră de religie ne va apropia și mai mult de Cel care ne așteaptă mereu cu brațele deschise. Vom descoperi iubirea pe care ne-o poartă Creatorul nostru, ajutorul pe care ni-l oferă în fiecare clipă a vieții, virtuțile prin împlinirea cărora devenim mai buni, mai iertători, mai frumoși.

Călăuzele noastre pe acest minunat drum vor fi Sfinții, prietenii lui Dumnezeu și ai noștri, cu ajutorul cărora vom înțelege ce înseamnă cuvintele poruncii iubirii. De asemenea, ghidându-ne după semnele lăsate de Dumnezeu, cuvintele Sale care zidesc inimi curate, vom descoperi ce înseamnă prietenia, iubirea și înțelepciunea.

Pentru că drumul este lung și obositor, uneori, ne vom opri din când în când să facem câte un popas, sărbătorind marile evenimente din viața Bisericii. Vom mărturisi nașterea Împăratului împreună cu Profeții, vom aduce daruri împreună cu magii de la Răsărit sau ne vom simți inima plină de bucurie alături de Dreptul Simeon. Mai departe, vom intra smerit în marea Cetate, le vom însoți pe martorele Învierii și vom simți bucuria revărsată prin întreaga lucrare a Mântuitorului.

În final, ne vom da seama că drumul lung pe care l-am parcurs împreună a fost plin de învățăminte și că ne simțim mai pregătiți pentru o nouă și frumoasă călătorie, fiindcă „pe calea binelui mai degrabă obosești odihnindu-te, decât ostenindu-te”. (Sfântul Vasile cel Mare)

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
Ghid de utilizare a manualului	5
Competențe generale și specifice	6
Să ne amintim din clasa a III-a!	7

I. IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI

Cu Dumnezeu pe calea vieții	15
Lumea, casă pentru toți oamenii	16
Fiecare om își caută propria cale în viață	19
Biblia și Biserica ne arată calea spre Dumnezeu	22
Nevoia de a primi îndrumare în viață	25
Ajutorul lui Dumnezeu în situații dificile.....	28
Recapitulare	31
Evaluare	32

II. DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUȚ OMULUI

Sfințenia, cale spre Dumnezeu	33
Calea spre Dumnezeu, deschisă tuturor oamenilor prin Iisus Hristos	34
Învățătura Domnului, vestită de sfinții apostoli și evangheliști	37
Mărturisirea și trăirea credinței de către sfinți	40
Sfinți români și creștinismul pe teritoriul țării noastre	43
Recapitulare	46
Evaluare	47
Lectură. Din Viețile Sfinților	48

III. VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ CU SEMENII

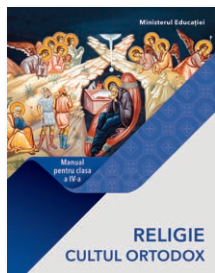
Iubirea creștină, sprijin pentru conviețuirea cu ceilalți	49
Iubirea, poruncă dată de Domnul Iisus Hristos	50
Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu	53
Familia și împlinirea poruncii iubirii	56
Prietenia și porunca iubirii creștine	59
Importanța exemplului personal de iubire creștină	62
Recapitulare	65
Evaluare	66

IV. MARI SĂRBĂTORI CREȘTINE

Nașterea Domnului, veste și împlinire	67
De la Florii la Înviere	67
Prorocii, vestitori ai nașterii lui Hristos	68
Magii, în căutarea Pruncului Iisus	72
Întâmpinarea Pruncului Iisus de către Dreptul Simeon	76
Cu Hristos în Săptămâna Patimilor	80
Femeile mironosițe pe Drumul Golgotei și în Duminica Învierii	84
Recapitulare	88
Evaluare	89
Recapitulare și evaluare finală	90

Ghid de utilizare a manualului

Manualul cuprinde varianta tipărită și varianta digitală

+

Rezolvă

Privește

Vizionează

Simboluri folosite în varianta digitală

Manualul este structurat în unități de învățare, care cuprind:

Început de unitate

Ce studiem în unitatea respectivă

Titlul lecției

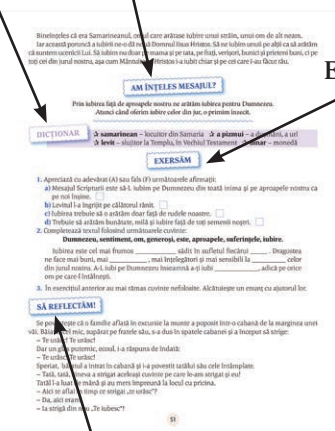

Cuvânt din Sfânta Scriptură

Conținutul lecției

Am înțeles mesajul?

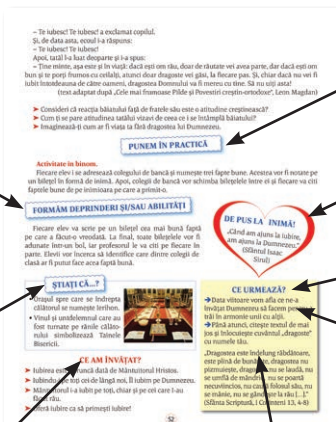
Dicționar

Exerciții

Să reflectăm!

Formăm deprinderi și/sau abilități

Punem în practică

De pus la inimă

Ce urmează?

Anticiparea lecției următoare

Ce am învățat? Ideile principale

Temă pentru portofoliu

COMPETENȚE GENERALE ȘI SPECIFICE

1. Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață

- 1.1. Compararea unor opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu diferite situații de viață
- 1.2. Sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți
- 1.3. Analizarea modului în care sunt aplicate reguli de comportament moral-creștin, în diferite contexte de viață familiare

2. Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase

- 2.1. Descrierea comportamentelor relaționale din cadrul grupurilor de apartenență
- 2.2. Analizarea unor tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete

3. Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe

- 3.1. Analizarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității apropiate și a societății
- 3.2. Prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor

UNITATEA I

1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2

UNITATEA II

1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2

UNITATEA III

1.1, 2.1, 2.2, 3.1

UNITATEA IV

1.1, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2

SĂ NE AMINTIM DIN CLASA A III-A!

- ◆ Dumnezeu este Cel ce ne-a dat viața în dar și ne-a lăsat o lume frumoasă în care să trăim în comuniune cu întreaga Sa creație.
- ◆ Devenim creștini prin Sfânta Taină a Botezului și arătăm că suntem fiii lui Dumnezeu mărturisind credința în El, împărtășindu-ne cu Sfintele Taine în Biserică și săvârșind fapte bune.
- ◆ Ascultarea, bunătatea, blândețea și răbdarea sunt însușiri ale omului credincios care trăiește în armonie cu semenii săi și care dorește să fie după asemănarea lui Hristos.
- ◆ Nașterea, Botezul, Învierea și Înălțarea Domnului sunt marile sărbători creștine ce marchează cele mai importante momente din viața pământească a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

I. Dumnezeu este izvorul vieții

1. Completează textul de mai jos cu termenii care se potrivesc.

Dumnezeu l-a creat pe om cu _____ și suflet, iar primii oameni au fost Adam și _____. De atunci, fiecare copil care se naște pe pământ este pentru părinții săi _____ lui Dumnezeu. În fiecare zi, uitându-ne în jurul nostru, descoperim că există un _____ a toate.

(Creator, trup, darul, Eva)

2. Citește textul alăturat și răspunde la întrebări.

„Și intrând îngerul la Fecioara Maria, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei. Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui și cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?” (Luca 1, 28-29)

- a) Ce eveniment îi vestește Îngerul Gavriil Fecioarei Maria?
- b) Care sunt motivele bucuriei Fecioarei Maria?
- c) Cum putem aduce bucurie celor din jurul nostru?
- d) Care este sărbătoarea bucuriei pentru creștini?

Buna Vestire

3. Preciază cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele afirmații:

- a) Simțim în inimile noastre dragostea și grija lui Dumnezeu.
- b) În cadrul Sfintei Liturghii, Dumnezeu ne oferă bucuria Împărăției Sale.
- c) Mântuitorul Iisus Hristos a pregătit o împărăție pământească pentru cei ce cred în El.
- d) Biserica este locul în care bucuria Împărăției lui Dumnezeu se revarsă pe pământ.

4. Desenează un peisaj în care să illustrezi relația ideală dintre oameni, animale și natură. Fii creativ!

II. Ce înseamnă să fii creștin

Copii la Sfânta Împărtășanie

1. Alege varianta corectă.

● Spovedania este:

- a) Sfânta Taină prin care Îl primim pe Hristos;
- b) Sfânta Taină prin care primim iertarea păcatelor mărturisite înaintea duhovnicului;
- c) Sfânta Taină prin care primim darurile Duhului Sfânt.

● Pregătirea pentru primirea Sfintei Euharistii se realizează prin:

- a) spovedanie, împăcarea cu toată lumea și citirea rugăciunilor;
- b) citirea istoriei Cinei celei de Taină;
- c) participarea la toate Sfintele Taine săvârșite în Biserică.

● Sfânta Taină a Împărtășaniei:

- a) a fost făcută de Sfinții Apostoli, după Înălțarea lui Hristos la ceruri;
- b) a fost instituită de Mântuitorul Iisus Hristos la Cina cea de Taină;
- c) se săvârșește doar în Săptămâna Mare, în amintirea Pătimirilor lui Hristos.

● Greșelile pe care le facem:

- a) sunt iertate pe jumătate prin Spovedanie, ca în proverbul: „Greșeala recunoscută este pe jumătate iertată”;
- b) sunt niște mici scăpări, pe care le putem trece cu vederea;
- c) îl întristează pe Dumnezeu, dar ne iartă prin mărturisirea lor în fața duhovnicului.

Cina cea de Taină

4. Literele cuvintelor subliniate au fost amestecate. Încearcă să le descoperi!

- a) „Slavă, cinste și pace turotur celor ce fac binele.” (Romani 2, 10)
- b) Dumnezeu ne-a dăruit tealitaber de a alege între bine și rău.
- c) Cel ce face binele se aseamănă mupolui care aduce roade bune.
- d) „Iată, Eu stau la ușă și bat; de va auzi cineva lugslla Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el.” (Apocalipsa 3, 20)

5. Asociază noțiunile din coloana A cu cele corespunzătoare din coloana B.

Explică asocierile făcute.

A

- Sfântul și Marele Mir
- Nașii
- Maica Domnului și Sfinții
- Prietenii adevărați
- Îngerii

B

- păzitorii noștri
- darurile lui Dumnezeu
- părinții spirituali
- ocrotitorii noștri nevăzuți
- Sfânta Taină a Mirungerii
- Familia

Maica Domnului cu Pruncul

III. Viața împreună cu ceilalți

1. Citește cu atenție următorul text:

„Într-o zi, Sfântul Antonie a auzit un glas de la Dumnezeu:

– Vrei să vezi cine este cel mai sfânt? Mergi jos în Alexandria și acolo îl vei afla pe omul acela.

Și astfel coborî sfântul în Alexandria. Și după ce trecu de centrul cetății și de locurile mărginașe, ajunse la un subsol.

– Aici, îi spuse îngerul Domnului, locuiește cel mai sfânt om din lume.

Când intră, Sfântul Antonie văzu un cizmar și îl întrebă:

– Tu ce faci aici? Cum viețuiești?
– Mă trezesc dimineața și îmi fac cruce. Îmi chem soția și copiii, facem rugăciune și citim Evanghelia. Apoi vin aici la cizmărie și muncesc. Din tot ce scot, dau și la unul mai sărac. Plâng pentru păcatele mele și cer mila lui Dumnezeu.

- Nu faci nimic altceva?
- Nimic altceva.

Și Sfântul Antonie se minună tare de lucrarea acestui cizmar și mulțumi lui Dumnezeu că l-a învrednicit să vadă acestea.”

(Din viața Sfântului Cuvios Antonie cel Mare)

• Răspunde la următoarele întrebări:

a) De ce crezi că Dumnezeu l-a trimis pe Sfântul Antonie la acel om?

b) De ce consideri că Sfântul Antonie s-a minunat atât de tare de viața cizmarului?

c) Ce virtuți consideri că împlinea cizmarul din Alexandria?

d) Ce putem face la rândul nostru pentru a ne asemena cizmarului și Sfântului Antonie?

2. Pornind de la versetul biblic, realizează o compunere de 5-7 rânduri în care să arăți ce înseamnă pentru tine respectul față de cei din jur:

„Toate câte voiți să vă facă vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor.” (Matei 7, 12)

3. Grupează pe două coloane acțiunile care arată blândețe și bunătate, respectiv mânie și răutate.

• *fac gălăgie, îi iert pe cei care îmi greșesc, mă enervez repede, vorbesc frumos, mulțumesc, dăruiesc, lovesc pe cel ce-mi greșește, îmi cer iertare, îl ajut pe cel în nevoie, sunt nerespectuos.*

4. Descoperă proverbele, așezând cuvintele în ordinea corectă:

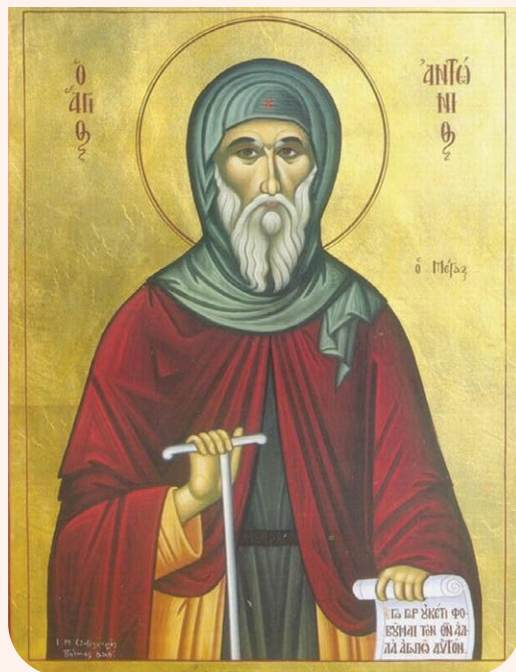
a) scurte are picioare Minciuna

b) este pe Greșeala iertată mărturisită jumătate

c) ne va liberi Adevărul face

d) nici pârâul Cu răbdarea dar cu răul treci și marea

e) timpul Celui ce știe îi deschide să aștepte porțile

Sfântul Cuvios Antonie cel Mare

5. Alcătuieste scurte propoziții cu următoarele cuvinte: **ascultare, sfat, poruncă, înțelepciune, smerenie.**

6. Așa cum Dumnezeu a creat lumea nu într-o zi, ci în șase, și noi, oamenii, avem nevoie de timp și de multă muncă pentru a ne atinge idealurile.
Ilustrează meseria pe care o consideri potrivită pentru tine și pune desenul în portofoliu.

IV. Mari sărbători creștine

1. Realizează corespondența între imagini și evenimente.

- Nașterea Domnului
- Botezul Domnului
- Colindul copiilor
- Învierea Mântuitorului Iisus Hristos
- Înălțarea Domnului

2. Sărbătoarea Înălțării Domnului simbolizează și ziua comemorării eroilor țării.

Realizează un desen prin care să-ți exprimi recunoștința față de eroii neamului românesc.

3. În zilele premergătoare sărbătorii Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos, copiii și tinerii merg din casă în casă pentru a vesti acest moment înălțător.

Ce alte tradiții religioase și populare există în zona în care locuiești?

Împreună cu colegii de clasă, realizează un proiect în care să prezentați aceste tradiții.

Înălțarea Domnului

4. Învierea Mântuitorului Iisus Hristos este cea mai mare sărbătoare a creștinătății. Descoperă cele șase cuvinte ascunse în grilă și alcătuieste scurte enunțuri cu trei dintre ele.

B	Q	W	E	C	B	N	M	V	P
U	Î	N	G	E	R	Î	Q	E	O
C	Y	U	I	S	B	L	V	S	K
U	H	S	A	V	O	U	Ă	T	L
R	C	D	Î	U	T	M	C	E	Ă
I	C	Q	Ț	G	R	I	E	H	R
E	M	O	R	M	Â	N	T	Y	Î
L	H	Ș	Q	V	A	Ă	I	T	Z

O POVESTE-N DAR!

Răsplata

(de Leon Magdan)

„Într-un sat de munte, era un om vestit pentru hărnicia sa. Dar, pe cât de muncitor era omul, pe atât de leneș era fiul său. Toată ziua ar fi stat degeaba și tot nu s-ar fi plictisit. Numai că, într-o după-amiază, se duse la tatăl său și îi spuse:

– Tată, am văzut pe uliță niște băieți încălțați cu ghete noi, foarte frumoase. Aș vrea și eu așa ghete.

– Măi băiete, i-a răspuns omul, dacă ai munci și tu cât de puțin, ți-aș da banii, dar așa, pe degeaba, zi și tu, e drept?

Copilul n-a mai spus nimic, dar a plecat supărat. Tare și-ar fi dorit asemenea ghete. Așa că, a doua zi, iar s-a dus să-i ceară bani tatălui său. Dar și de data aceasta părintele l-a refuzat.

Când a venit și a treia zi să-i ceară bani, țăranul i-a spus:

– Uite, măi băiete, văd că nu mai scap de tine! Eu am treabă aici, în grădină. Dar, în pod, e o grămadă de grâu ce trebuie vânturat, că altfel se umezește și se strică. Pune mâna pe lopată, vântură tu grâul și pe urmă vino aici și-ți dau bani să-ți cumperi ghetele.

Băiatul n-a mai putut de bucurie. S-a urcat repede în podul casei, dar nu prea îl trăgea inima la muncă. Așa că s-a așezat pe un braț de fân, a tras un pui de somn, după care a alergat în curte, strigând:

– Gata tătucă, am vânturat tot grâul. Acum îmi dai banii?

– Nu! a răspuns omul categoric. Ți-am spus să vânturi grâul, nu să pierzi vremea. Treci în pod și fă ce ți-am spus!

A plecat iar băiatul, dar nu putea înțelege de unde știa tatăl că el nu vânturase grâul. Probabil că l-a surprins dormind și nu l-a trezit, că altfel nu se poate. Așa că, după ce s-a urcat iarăși în podul casei, s-a pus la pândă în loc să aibă grijă de grâu. A stat el preț de jumătate de ceas cu ochii ațintiți spre tatăl său, care muncea de zor în curte, și, socotind el că-i de-ajuns, se duse iarăși în grădină.

– Tată, am terminat toată treaba, n-a rămas bob de grâu neîntors. Acum îmi dai banii?

– Măi băiete, după ce că ești leneș, mai ești și un mare mincinos. Nu ți-e rușine? Să știi că, dacă nici de data asta nu te duci în pod și nu faci treaba cum se cuvine, nu mai vezi nicio gheată. Ai înțeles?

Când a văzut băiatul că altfel nu se mai poate, s-a urcat în pod, a pus mâna pe lopată și a început să vânture grâul. Dar, cum a băgat lopata în grămadă, a găsit ascunsă în grâu o pereche de ghete noi-nouțe, exact așa cum își dorea el.

De bucurat, s-a bucurat, cum era și de așteptat, dar, în același timp, îi crăpa obrazul de rușine pentru minciunile sale de mai'nainte. Fără să-l mai pună nimeni, a vânturat tot grâul, după care s-a dus și în grădină să își ajute tatăl.

Acum simțea, într-adevăr, că merita ghetele, dar, mai mult decât atât, simțea cât de bine este să fii alături de părinți și să-i ajuți.“

UNITATEA I

IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI

Iisus Hristos

CU DUMNEZEU PE CALEA VIETII

1. Lumea, casă pentru toți oamenii
2. Fiecare om își caută propria cale în viață
3. Biblia și Biserica ne arată calea spre Dumnezeu
4. Nevoia de a primi îndrumare în viață
5. Ajutorul lui Dumnezeu în situații dificile

Recapitulare. Evaluare

Lumea, casă pentru toți oamenii

Ați văzut vreodată cum se construiește o casă?

Cu trudă, cu răbdare și nu într-o singură zi. La început se pune temelia, apoi se zidesc pereții, după aceea acoperișul și abia când este și zugrăvită se poate locui în ea.

Așa a creat și Dumnezeu lumea pentru noi, oamenii, pentru a ne fi casă. Și nu a făcut-o într-o singură zi, deși ar fi avut această putere. A creat-o cu multă răbdare, cu iubire, cu generozitate, ca să învățăm și noi, oamenii, că așa trebuie făcut fiecare lucru în parte.

Dumnezeu a creat lumea în șase zile. În prima zi a făcut lumina, în a doua zi, cerul albastru, în a treia zi, pământul cu iarba verde, cu pomii roditori și cu florile parfumate, în ziua a patra, Soarele, Luna și Stelele, în a

Icoana creației

„Și a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse și l-a pus în grădina cea din Eden, ca s-o lucreze și s-o păzească.”
(Facere 2, 15)

cincea zi a făcut păsările care zboară prin văzduh și toți peștii din apă, iar în ziua a șasea, viețuitoarele de pe Pământ.

Abia la urmă l-a făcut pe om, care avea să fie locuitor al acestor case. Iată cum Bunul Dumnezeu a zidit această casă pentru noi, cu răbdare, și a făcut-o atât de mare, încât să avem cu toții loc în ea. Din dragoste ne-a dat-o nouă, iar noi trebuie să arătăm dragoste pentru ea și, prin ea, Celui Care ne-a dat-o.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Dumnezeu a făcut Pământul și ni l-a dat nouă ca să-l locuim și să purtăm grijă de el.

EXERSĂM

1. Propune 5 reguli de comportament creștin față de natură.
2. Completează textul de mai jos, folosind cuvintele potrivite.

_____ este casa tuturor oamenilor. Dumnezeu l-a creat și i l-a dat omului să-l stăpânească. După Adam, este rândul nostru să îl îngrijim și să îl _____. Dacă noi nu apreciem și nu iubim _____ lui Dumnezeu, nu putem avea o casă primitoare. Noi ne dorim o _____ frumoasă, în care să ne jucăm și să creștem fericiți.

(ocrotim, darul, Pământul, lume)

Povestea copacului Tils

„A fost odată ca niciodată, într-o pădure deasă, un copac pe nume Tils. El era cunoscut de toți copacii și de toate animalele pădurii, pentru că era bun.

Într-o zi, Tils a văzut un tăietor de lemne – era pentru prima oară. Tăietorul de lemne s-a apropiat de el. Pentru că Tils era falnic și frumos, tăietorul s-a pregătit să-l taie. Tils era foarte trist, știa că asta înseamnă despărțirea de prietenii lui din pădure. Lângă el stătea cel mai bun prieten al lui, un copac mic, dar deștept și blând.

– Îmi pare rău, prietene! îi spuse acesta.

– Și mie, drag prieten, despărțirea e grea! îi spuse Tils.

Tăietorul a început să îl taie, iar pe Tils îl durea. În scurt timp era în mașina de lemne. Acolo s-a întâlnit cu alți doi copaci. Unul era cam de mărimea lui, iar celălalt era de două ori mai mare decât Tils.

– Bună, Tils!

– Buna ziua! De unde îmi știi numele?

– Păi, eu te știu de când erai micuț cât o floare. Te-am văzut când te-au plantat.

– Dar tu câți ani ai?

– Eu am 100 de ani, atât de mulți ani mi-au trebuit să ajung atât de mare.

În timp ce vorbeau, mașina a ajuns la fabrica de prelucrat lemn. Acolo... și-au luat la revedere. După câteva zile, din Tils s-au făcut multe coli de hârtie. O altă mașină a venit și l-a dus într-o librărie. O doamnă drăguță a luat cu grijă fiecare pachet de coli și le-a pus pe raft. În librărie intrau zilnic mulți copii, pentru că în apropiere erau o școală și o grădiniță.

Într-o zi, un băiat cu mama lui au intrat în librărie. Mama a zis:

– Bună ziua! Îmi dați, vă rog, și mie acel pachet cu foi de pe raft?

– Desigur, poftiți!

Și astfel, o parte din Tils a ajuns în casa băiatului. Și când a început să deseneze, lua foile una câte una, iar când greșea ceva, în loc să ștergă, mototolea foaia și o arunca la coș. Tils era trist.

A trecut o lună și din Tils a rămas doar o foaie. Într-o zi, băiatul a luat-o și a început să deseneze pe ea. Ceva însă nu i-a plăcut și a luat foaia în mâini. Atunci Tils l-a strigat, deși știa că nu-l aude.

– Nu mă rupe, nu mă rupe!

Băiatul, nemilos, a rupt foaia în două. Și în timp ce o rupea, simțea că nu mai are aer. Tils era atât de trist! Apoi băiatul s-a dus la bucătărie și a întrebat-o pe mama lui:

– Mamă, din ce sunt făcute foile?

– Din copaci, dragul meu, i-a răspuns mama. Tot ei sunt cei care ne dau oxigen să putem respira. Trebuie să avem mare grijă de copaci, pentru că ei cresc foarte greu, câte puțin în fiecare an.

Băiatul a realizat câte foi irosite. S-a dus în camera lui și a lipit ultima foaie. Acum, Tils era tare bucuros! Apoi a desenat pe ea un copac frumos cu rădăcini viguroase și coroană falnică, iar deasupra a scris: „Fără copaci nu există viață!”

Mereu când intra în camera lui îi zâmbea copacului din desen, iar într-o zi i-a făcut și o promisiune – că va planta mulți copaci și va recicla toate hârtiile. A vorbit și cu colegii și prietenii lui despre importanța reciclării hârtiei.

Când a văzut faptele băiatului, Tils și-a spus în gând, fericit:

Dacă tot mai mulți oameni ar avea grijă de copaci și nu ar irosi hârtia, aerul pe care îl respiră ar fi mult mai curat.”

(Maria Șandru, 9 ani – elevă în clasa a III-a la Colegiul Național Mihai Eminescu, din București)

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Privește imaginea și răspunde la întrebări.

- Ce putem face pentru a trăi într-un mediu asemănător celui din imaginea **A**?
- Cum putem îmbunătăți situația prezentată în imaginea **B**?
- Când te gândești la Grădina Raiului, cu care dintre cele două imagini o asociezi?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

- Inspiră-te din creația Mariei și scrie și tu o poveste cu titlul „Pământul este casa mea”.
- Ce ai putea face tu, începând de mâine, pentru protejarea mediului înconjurător? Fixează o singură acțiune și pune-o în practică!

Pot recicla... Pot ocroti... Pot evita consumul iresponsabil de...

ȘTIAȚI CĂ...?

- Au existat sfinți care au fost ajutați de animalele sălbatice de-a lungul vieții lor. Porumbei, corbi, urși și chiar lei au slujit sfinților, datorită apropierei lor de Dumnezeu, Creatorul tuturor!
- Sfântul Serafim de Sarov era slujit de un urs.
- Sfântul Ilie era hrănit de un corb.
- Sfântul Gherasim a fost slujit de un leu.

DE PUS LA INIMĂ!

Toată creația este pusă în slujba omului atunci când el este în slujba lui Dumnezeu!

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Dumnezeu a creat lumea pentru noi cu răbdare, dragoste și generozitate.
- Suntem datori să purtăm de grijă creației Sale!
- Lumea este casă pentru noi toți!

CE URMEAZĂ?

- ➔ Privește imaginea alăturată și descoperă indiciul despre tema lecției următoare.
- ➔ Până atunci, imaginează-ți un peisaj în care toată natura trăiește în comuniune cu omul și desenează-l.

Fiecare om își caută propria cale în viață

Întoarcerea fiului risipitor

**„Eu sunt
Domnul Dumnezeu
tău Care te învață
spre folosul tău și te duce
pe calea pe care
trebuie să mergi.”**

(Isaia 48, 17)

Bunul nostru Învățător, Domnul Iisus Hristos, le-a povestit ucenicilor săi și altor oameni care Îl ascultau despre un tată foarte bogat care avea doi fii. Îi iubea atât de mult, încât le dăruia tot ce visau. Fiul cel mare era un băiat ascultător, care își vedea de treburile sale, și pentru asta era foarte apreciat de tatăl său. Cel mic, în schimb, ieșea mereu din cuvântul părintelui, pricinuindu-i numai neazuri. Cu toate acestea, tatăl îi iubea în egală măsură pe amândoi.

Într-o zi, fiul cel mic s-a urcat pe un deal și a văzut tot cuprinsul țării până departe de tot și s-a gândit că acolo, de partea cealaltă a hotarului, e mult mai frumos. Așa că s-a dus la tatăl său și i-a cerut partea ce i se cuvenea din averea acestuia. Deși nu-și dorea ca fiul cel mic să plece, tatăl i-a făcut pe plac, oferindu-i cele cerute.

Plecat în lumea largă, băiatul și-a făcut prieteni cu care petrecea în fiecare zi, crezând că banii nu se vor termina niciodată. Dar a venit și ziua în care a rămas fără bani, ziua în care petrecerile au luat sfârșit, iar prietenii...

l-au părăsit. Văzându-se singur și fără bani, băiatul a început să-și caute de lucru, însă n-a primit niciun fel de ajutor. Din băiatul bogat, căruia nu-i lipsea nimic, ajunsese acum fără niciun ban.

Într-o bună zi și-a dat seama cât de mult greșise plecând de lângă tatăl său și s-a gândit să se întoarcă acasă, însă îi era prea rușine de faptele sale. În cele din urmă și-a făcut curaj și a pornit la drum, cu gândul de a-și ruga tatăl să-l primească măcar ca pe un slujitor. Ajuns acasă, a fost întâmpinat cu sufletul deschis și cu aceeași dragoste nemărginită a părintelui său. (*text adaptat după Sfânta Scriptură: Luca 15,11-32)

Tatăl celor doi băieți s-a comportat precum Atotputernicul, care, din la fel de multă iubire, nu i-a oprit pe Adam și pe Eva atunci când au ales să asculte de șarpele cel viclean, ci le-a respectat decizia. Deși avea puterea de a-i opri, îi iubea atât de mult încât n-a vrut să treacă peste voia lor.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Fiecare om este liber să își aleagă propria cale în viață. Dumnezeu nu trece peste alegerea noastră.

EXERSĂM

Îți mai amintești povestea „Fata babei și fata moșneagului” de Ion Creangă?

- moșneagul o îndeamnă pe fată să meargă „încotro te-a îndrepta Dumnezeu”
- moșneagul îi spune fetei: „te îndemn, ca un tată ce-ți sunt, ca orișunde te-i duce, să fii supusă, blajină și harnică...”
- fata recunoaște grija lui Dumnezeu atunci când ajunge la casa Sfintei

Duminici: „Umblând din loc în loc, m-am rătăcit. Dumnezeu însă m-a povățuit de-am nimerit la casa dumitale și te rog să-mi dai sălășluire.”

➤ Sfânta Duminică îi confirmă îndrumarea și grija lui Dumnezeu: „Cu adevărat numai Dumnezeu te-a îndreptat la mine și te-a scăpat de primejdii.”

➤ Sfânta Duminică îi promite răsplata de mâine: „Eu sunt Sfânta Duminică. Slujește la mine astăzi și fii încredințată că mâine n-ai să ieși cu mâinile goale din casa mea!”

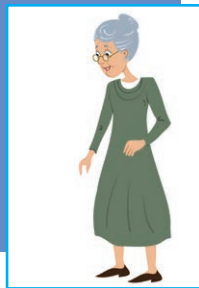
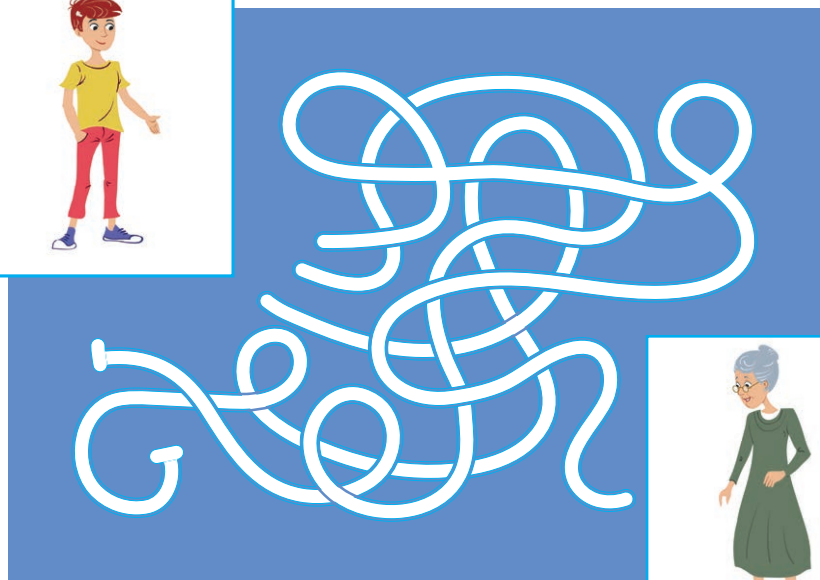
1. Ce cale a urmat fata moșneagului? 2. Care a fost sfatul acestuia?
3. Cum îi arată Dumnezeu fetei calea cea dreaptă? 4. Care este răsplata alegerii căii drepte?
5. Imaginează-ți că ești fata moșneagului care a fost alungată de la casa ei. După câteva zile petrecute pe drum, hotărăști să îi scrii tatălui tău. Ce anume i-ai scrie?

SĂ REFLECTĂM!

Un băiat mergea în fiecare lună cu trenul la bunica, însoțit de părinții săi. Într-o zi, el a spus că vrea să meargă singur căci s-a făcut mare și cunoaște drumul. Deși mama s-a opus dorinței lui, tatăl i-a respectat decizia, susținându-l. Așa că i-a luat bilet, l-a urcat în vagon și, înainte de a-și lua la revedere, i-a pus în buzunar un bilețel, zicându-i: „Dragul meu, dacă te vei simți singur și ți se va face frică, citește bilețul acesta!”

La prima oprire, trenul s-a aglomerat, iar băiatul a fost dat la o parte de pe locul său. Când s-a văzut împins dintr-o parte în alta, teama a început să-l cuprindă. Băiatul regreta nespun hotărârea de a pleca singur de acasă. Era foarte speriat. Dar, aducându-și aminte de bilețel, l-a scos și l-a citit: „Dragul meu, eu sunt în ultimul vagon. Tata.”

La fel este și Dumnezeu! Mereu în urma noastră, însoțindu-ne și purtându-ne de grijă. Tot ce trebuie să facem este să Îl rugăm să ne arate calea cea mai bună!

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Lui Matei îi este dor de poveștile bunicii și vrea să meargă să o vadă. A primit îndrumare de la tata cu privire la drumul cel bun, dar a uitat indicațiile.

Ajută-l pe băiat să ajungă cu bine la bunica lui.

** După ce rezolvi labirintul, spune ce înveți din acest joc.*

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Cu ajutorul profesorului caută în Scriptură următoarele versete: Isus Sirah 6, 26-28; 7,32-34; Facere 28, 20-21; Deuteronom 5, 32-33; Psalmul 1, 6; Ioan 14, 6, apoi sintetizează care este adevărata cale a omului în viață.

DE PUS LA INIMĂ!

Atunci când îți ascuți
părinții, ai binecuvântarea
lui Dumnezeu și
îndrumarea Lui către
împlinirea
binelui.

ȘTIAȚI CĂ...?

- În rugăciunea „Tatăl nostru”, prin cuvintele „Facă-se voia Ta” cerem ca Dumnezeu să ne descopere calea pe care trebuie să mergem.
- Prin cuvintele „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6), Mântuitorul ne arată că Învățătura Lui este Calea pe care trebuie s-o urmăm.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Atât de mult i-a iubit Dumnezeu pe Adam și pe Eva, încât nu a trecut peste voia lor.
- Fiecare om își alege calea în viață.
- Omul poate cere ajutorul lui Dumnezeu pentru a-i descoperi calea pe care trebuie s-o urmeze.

CE URMEAZĂ?

➔ Data viitoare vom afla despre două dintre căile pe care Dumnezeu le-a lăsat oamenilor pentru ca aceștia să-și poată găsi drumul către El.

➔ Până atunci, imaginează-ți Grădina Edenului în care îi întâlnești pe Adam și pe Eva, dar și câteva animale create de Dumnezeu. Desenează povestea ta pe o coală A4.

Biblia și Biserica ne arată calea spre Dumnezeu

Iisus Hristos

**„Casa lui Dumnezeu este Biserica Dumnezeului Celui viu, stâlp și temelie a adevărului.”
(I Timotei 3, 15)**

„Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțeleptirea cea întru dreptate.” (II Timotei 3,16)

Fiecare dintre voi a ținut în mână o carte, dar v-ați întrebat cum ar fi să țineți în mâinile voastre o bibliotecă întregă? Ați făcut deja asta, fără să știți, ținând BIBLIA sau SFÂNTA SCRIPTURĂ.

Biblia, dragi copii, în limba greacă

înseamnă „cărți”. Ținând în mâinile voastre

Biblia, ați ținut de fapt 66 de cărți care ne spun despre Dumnezeu și ne arată calea spre El. Primele 39 de cărți alcătuiesc Vechiul Testament din care aflăm că Dumnezeu a făcut Cerul și Pământul, și toate cele ce sunt în lume, că i-a pregătit pe oameni prin proroci pentru venirea Fiului Său, care le va arăta calea spre El. Celelalte 27 de cărți alcătuiesc Noul Testament și ni-L prezintă pe Iisus Hristos Care ne arată calea cea mai sigură de a ajunge la Dumnezeu Tatăl: IUBIREA pentru Dumnezeu prin iubirea arătată aproapelui nostru.

Exemplul acesta ni l-a oferit de-a lungul timpului și încă ni-l oferă Biserica, prin Sfinți. Ea este pildă de iubire pentru semeni și locul în care cei în suferință își găsesc alinarea. În biserică, la fiecare Sfântă Liturghie, preotul ne îndeamnă „Să ne iubim unii pe alții ca într-un gând să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh...”.

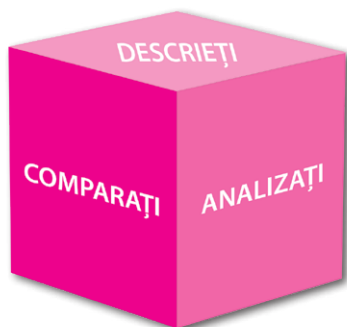
Biserica ne spune cuvintele Domnului din Sfânta Scriptură, dar ne și arată cum să le folosim pentru a găsi calea spre Dumnezeu. Așa cum Biserica păstrează pe Sfânta Masă, la loc de cinste, Cuvântul Domnului, și noi trebuie să o păstrăm în casele noastre, în locul cel mai ales, și să scriem în inimile noastre cuvintele Scripturii.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Scriptura ne arată calea cea mai sigură de a ajunge la Dumnezeu – IUBIREA, iar Biserica ne arată cum să mergem pe această cale.

EXERSĂM

Indicații metodice. Clasa se împarte în trei grupe de elevi și fiecare grup va primi două sarcini de lucru, prin tragere la sorți.

1. **DESCRIEȚI:** Cum arată Sfânta Scriptură?
2. **COMPARAȚI:** Cu ce poate fi comparată Sfânta Scriptură pentru multitudinea de cărți pe care le conține?
3. **ANALIZAȚI:** Câte părți are Sfânta Scriptură? Câte cărți conține fiecare parte?
4. **ASOCIAȚI:** De cine este cel mai strâns legată?
5. **ARGUMENTAȚI:** De ce păstrăm Sfânta Scriptură la loc de cinste?
6. **APLICAȚI:** La ce ne este utilă?

SĂ REFLECTĂM!

„Cu o comoară se aseamănă citirea dumnezeieștilor Scripturi. După cum dacă ai putea lua dintr-o comoară o parte cât de mică, te poți îmbogăți cu ea, tot așa și cu dumnezeieștile Scripturi; într-un cuvânt cât de mic poți găsi putere mare de gânduri și nespuse bogăție. Cuvintele dumnezeiești, însă, nu-s numai comoară, ci imită și izvorul care dă drumul la curgeri bogate de ape. (...) Că mare este bogăția acestei comori și mare este belșugul curgerilor de apă ale acestui izvor duhovnicesc!” (Sfântul Ioan Gură de Aur)

- a. De ce consideri că Sfântul Ioan Gură de Aur aseamănă Sfânta Scriptură cu o comoară?
- b. Cu ce ai asemăna tu citirea Sfintei Scripturi?
- c. Ce rol are Sfânta Scriptură în viețile noastre? Dar Biserica?

PUNEM ÎN PRACTICĂ

A. Răspunde la următoarele întrebări:

1. Ce înțelegi prin „a cerceta” Biblia sau Sfânta Scriptură? Tu faci acest lucru?
2. Cine este Cel Care ne adresează aceste cuvinte?
3. Ce înseamnă că Scriptura sau Biblia mărturisește despre El?

B. Tu cum ai explica ce este Biserica? Ce este ea pentru tine? Formulează trei definiții diferite.

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

1. Identifică în grila alăturată cuvintele pe care Sfântul Ioan Gură de Aur le enumeră ca fiind nume ale lui Dumnezeu.

2. Tu cum L-ai numi pe Dumnezeu? Scrie-i o crisoare Sfântului Ioan Gură de Aur în care să îi explici de ce preferi un anumit nume pentru Dumnezeu.

W	I	T	J	M	A	E
S	T	A	N	C	A	U
P	Y	L	R	E	W	L
L	J	V	R	A	A	U
C	A	L	E	Y	K	M
H	O	D	F	U	Y	I
D	N	Q	G	S	O	N
P	T	V	I	A	T	A

ȘTIAȚI CĂ...?

- Sfânta Scriptură a fost scrisă într-un răstimp de aproape 1500 de ani.
- Prima traducere integrală în limba română a Sfintei Scripturi s-a realizat în anul 1688.
- Biblia este cea mai tradusă carte din lume. Cel puțin una dintre cărțile Bibliei a fost tradusă în 2883 de limbi străine.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Biblia este o colecție de cărți.
- Biserica ne arată cum împlinim ceea ce scrie în Biblie.
- Biblia trebuie păstrată la loc de cinste.
- Trebuie să cinștim Biserica pentru că păstrează Scriptura și ne arată cum să împlinim cuvintele scrise în Ea.

CE URMEAZĂ?

➔ Descoperă despre cine este vorba în versurile următoare:

*Din Sfânt Potir cu Sfinte
Taine ne hrănești,
Iar cu cuvântul și
cu fapta spre ceruri
ne călăuzești.*

➔ Până atunci, caută în paginile Sfintei Scripturi textul de la Faptele Apostolilor, capitolul 2, versetele 1-12.

Nevoia de a primi îndrumare în viață

Lăsați copiii să vină la Mine

**„Arată-mi
calea pe care voi
merge, că la Tine am
ridicat sufletul meu”.**
(Psalmul 142, 8)

V-ați întrebat vreodată cum ar fi dacă ați pleca într-o călătorie pe un drum lipsit de indicatoare? Cum ați ajunge unde v-ați dori? Poate un ghid v-ar putea fi de folos...

Când Moise a primit misiunea de a elibera poporul evreu din Egipt, pe drumul spre Canaan, Însuși Dumnezeu călăuzea poporul ziua, în stâlp de nor, și noaptea, în stâlp de foc.

În viață, fiecare dintre noi are propriul drum cu propriul lui sens. Viața însăși este o călătorie, o cale cu suișuri și coborâșuri, cu mâhniri și bucurii, pe care trebuie s-o parcurgem mergând drept, dar, mai ales, privind înainte și urmând un ideal. Suntem călători spre Împărăția Cerurilor și pentru a ajunge acolo avem nevoie de îndrumare, de indicatoare și de călăuzitori. Îndrumarea o primim, în primul rând, de la Mântuitorul Iisus Hristos Care ne spune să căutăm ca să aflăm și, mai apoi, o primim de la părinții noștri, de la profesori și de la duhovnic.

În Vechiul Testament avem un exemplu de părinte care oferă sfaturi alese fiului său. Acesta este Înțeleptul Rege Solomon, care spunea: „Păzește, fiule, povața tatălui tău și nu lepăda îndemnul maicii tale [...]. Ele te vor conduce când vei vrea să mergi; în vremea somnului te vor păzi, iar când te vei deștepta vor grăi cu tine”.

(Pilde 6, 20-22)

Cu puțin timp în urmă ați învățat să scrieți și să citiți. Țineți cu emoție stiloul, iar doamna învățătoare vă cuprindea mâna cu mâinile ei pentru a vă încuraja și a vă îndruma corect. Ei bine, toată viața avem nevoie de cineva care să ne călăuzească, să ne sprijine și să ne fie permanent alături.

Dar cine poate, oare, să fie tot timpul alături de noi și să nu ne părăsească niciodată?

Cui putem cere îndrumare și ajutor în orice moment, indiferent de situația în care ne aflăm? Dumnezeu este singurul care rămâne întotdeauna alături de noi, chiar și atunci când avem impresia că nimeni nu ne mai este aproape. Tot timpul ne va îndruma prin părintele nostru duhovnic. Să mergem la el și să îi cerem sfatul!

AM ÎNȚELES MESAJUL?

În fiecare zi a vieții noastre avem nevoie de cineva care să ne îndrume pașii. Dumnezeu este întotdeauna lângă noi și ne călăuzește prin părintele duhovnic.

EXERSĂM

În viață poți trece prin situații dificile, neprevăzute, când simți că nu mai există nicio cale de ieșire. Printr-un astfel de moment a trecut regele David care, în acele clipe grele,

i-a scris lui Dumnezeu următoarele cuvinte: „Lege pune-mi mie, Doamne, în calea Ta și mă îndreptează pe cărarea dreaptă [...]”

(Psalmul 26, 17)

Tu ce i-ai scrie lui Dumnezeu într-un moment în care simți că ți-e greu?

SĂ REFLECTĂM!

- Care crezi că au fost primele cuvinte pe care le-ai rostit?
- De ce crezi că ai rostit tocmai aceste cuvinte și nu altele?
- De ce mama și tata au fost permanent lângă tine?
- Dar acum, în clasa a IV-a, crezi că mai ai nevoie de grija părinților?

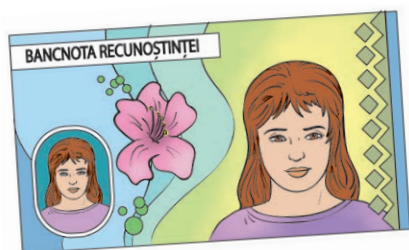
- Îți mai amintești prima întâlnire cu părintele duhovnic?
- Compară sfaturile lui cu cele ale părinților.
- Cum ai reușit să pui în practică sfaturile primite?
- De ce este important sfatul duhovnicului?

PUNEM ÎN PRACTICĂ!

Lectură textele de mai jos, apoi redactează o scurtă scrisoare în care să le mulțumești părinților pentru sfaturile primite.

Pilde 1, 8 „Ascultă, fiul meu, învățătura tatălui tău și nu lepăda îndrumările mamei tale!”

Efeseni 6, 1-3 „Copii, ascultați pe părinții voștri în Domnul, că aceasta este cu dreptate. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, care este porunca cea dintâi cu făgăduința. Ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ.”

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Cum crezi că ai putea să te revanșezi față de părinții tăi? Cum ai putea să îi răsplătești pentru grija pe care ți-o poartă?

Iată un mod distractiv și inedit de a răsplăti bunătatea părinților tăi: îi vei recompensa cu o „bancnotă a recunoștinței”, pe care o vei realiza singur. Aceasta va avea chipul tău pe ea și pe verso vei scrie răsplata ta, gestul pe care-l vei face pentru a le aduce bucurie:

- ☆ astăzi voi uda florile;
- ☆ astăzi voi așeza masa pentru cină;
- ☆ astăzi voi șterge praful de pe mobilier etc.

ȘTIAȚI CĂ...?

- Una dintre cele zece porunci pe care Dumnezeu le-a dat-o oamenilor este aceea de a-și cinsti părinții.
- Imediat după cele patru porunci care ne îndrumă să-L cinstim pe Dumnezeu, urmează cea care ne vorbește despre cinstirea părinților.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Suntem călători spre Împărăția lui Dumnezeu.
- Primim îndrumare de la părinți, profesori și mereu de la Dumnezeu, prin părintele duhovnic.

DE PUS LA INIMĂ!

Cei care ne îndrumă primii pași sunt părinții, apoi profesorii, iar Dumnezeu veghează permanent asupra noastră prin părintele duhovnic.

CE URMEAZĂ?

- ➔ Lecția următoare vom afla despre cât de multă nevoie are omul de Dumnezeu în diferite situații dificile.
- ➔ Până atunci, scrie-i o scrisoare părintelui tău duhovnic prin care să îi arăți recunoștința și să îi exprimi mulțumirea pentru sfaturile primite.

Ajutorul lui Dumnezeu în situații dificile

Credința în Hristos face potecă printre valurile mării

**„Dumnezeu
este ajutorul meu;
revărsați înaintea Lui
inimile voastre, că El
este ajutorul nostru”
(Psalmul 61, 7-8)**

Cu siguranță ați văzut că, uneori, norii se adună și ascund Soarele, apoi vântul suflă cu putere, fulgerele străpung văzduhul, iar tunetele vă sperie așa de tare, încât simțiți nevoia să-i chemați pe părinți lângă voi.

O astfel de situație este descrisă și în Noul Testament. Într-o noapte, pe Marea Tiberiadei plutea o corabie în care se aflau doisprezece oameni. Erau Sfinții Apostoli. Deodată, vântul a început să sufle cu putere și s-a iscat o furtună cum nu mai văzuseră până atunci.

Ucenicii vâsleau cât puteau de tare, dar tot nu reușeau să înainteze, pentru că valurile se izbeau neconținut de corabie, din cauza vântului. I-a cuprins spaima, iar gândul că se vor îneca nu le mai dădea pace. Dar Hristos Mântuitorul, văzându-i cât de greu vâsleau și cât de tare se temeau pentru viețile lor, a plecat îndată spre ei, pentru a le fi alături.

Poate vă întrebați cum... Atotputernicul nu a folosit o barcă, ci a mers pe apă. Văzându-L, ucenicii s-au speriat și mai tare, iar El i-a liniștit, spunându-le: „Eu sunt, nu vă temeți!”. S-au bucurat cu toții, iar Petru a strigat din răspuțeri: „Doamne, dacă ești Tu, zi-mi să vin la Tine!”.

Și Domnul i-a zis: „Vino!”, iar Petru a coborât din corabie și a început să meargă pe apă. Însă un val puternic l-a făcut să-și piardă echilibrul și, cuprins de disperare, a început să strige:

„Doamne, scapă-mă!”. Domnul l-a prins de mână, iar marea s-a liniștit pe loc și toată groaza s-a transformat în bucurie.

Așa cum Petru privea cu multă credință spre Mântuitorul care se îndrepta spre el mergând pe apă, și noi trebuie să procedăm la fel pentru a trece mai ușor peste orice situație dificilă.

(* fragment adaptat din Sfânta Scriptură, Matei 14, 22-34)

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Să privim cu credință spre Mântuitorul Hristos în orice moment greu al vieții noastre!

EXERSĂM

Cântați împreună cu profesorul următoarele versuri:

„Ridica-voi ochii mei la ceruri
De unde va veni ajutorul meu,
Ajutorul meu de la Domnul
Cel ce a făcut cerul și pământul.

Către Domnul pașii mei voi duce
Și legea Lui va fi îndreptarea mea,
Doamne, Doamne, Doamne, Doamne,
Glasul meu auzi, când mă rog eu Ție!

Întru Tine eu mi-am pus nădejdea
Să nu mă depărtezi de la fața Ta,
Aliluia, Aliluia,
Aliluia, slavă Ție Doamne!“

SĂ REFLECTĂM!

Doi prieteni și colegi de școală, Mihai și Andrei, tocmai s-au întors dintr-o călătorie pe care și-au plănit-o îndelung și de care aveau mare nevoie pentru realizarea unui proiect. Voiau să afle cât mai multe informații despre cum noi, oamenii, putem ocroti natura.

Mihai era foarte încântat de proiect și îi mulțumea lui Dumnezeu pentru ajutor. Andrei îl privea mirat, deoarece nu își amintea să fi întâmpinat vreă greutate în timpul călătoriei lor, așa încât să fi avut nevoie de ajutorul Lui.

- ☆ Crezi că Mihai a procedat corect mulțumind lui Dumnezeu?
 - ☆ Avea dreptate Andrei crezând că pentru lucruri simple nu este necesar ajutorul lui Dumnezeu?
 - ☆ Imaginează-ți ce ar însemna lipsa ajutorului dat de Dumnezeu în anumite situații din viața de zi cu zi.
- Reflectează și completează spațiile.

Situația	Ce s-ar putea întâmpla fără ajutorul lui Dumnezeu?
în drum spre școală	
în vizită la bunici	
la cumpărături	

PUNEM ÎN PRACTICĂ!

Răspunde la următoarele întrebări:

1. Crezi că Dumnezeu are vreo contribuție la ajutorul pe care îl primim din partea unui prieten?
2. Crezi că cei care oferă ajutorul ar trebui să se aștepte la o răsplată?
3. Valoarea unei fapte bune se diminuează atunci când cel care a făcut-o primește o răsplată materială?
4. Crezi că valoarea unei fapte bune este mai mică atunci când cel ajutat nu folosește cu înțelepciune ajutorul primit?
5. Este indicat să ne oferim ajutorul atunci când nu ne este cerut?

DE PUS LA INIMĂ!

„De n-ar păzi Domnul cetatea, în zadar ar priveghea cel ce o păzește.“
(Psalmul 126, 1)

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc de rol

Se formează patru grupuri de câte trei elevi pentru a interpreta un mic rol pe tema ajutorului pe care îl putem da celor din jur în diferite situații. Un elev din fiecare grup poate fi povestitorul, iar ceilalți vor interpreta diverse momente:

- ☆ ajuți o persoană în vârstă să-și ducă bagajele, să treacă strada sau să găsească o biserică;
- ☆ ajuți un coleg să înțeleagă mai bine noțiunile predate la școală, la una dintre materii;
- ☆ ajuți la treburile gospodărești.

ȘTIATI CĂ...?

- Minunea despre care ați învățat l-a determinat pe Sfântul Apostol Petru să spună: „Cu adevărat Tu ești Fiul lui Dumnezeu!”.
- Această minune s-a întâmplat după ce Domnul Iisus Hristos ajutase 5000 de bărbați aflați într-o situație dificilă. Pentru că nu aveau de mâncare, Domnul Iisus a înmulțit cinci pâini și doi pești.

CONSOLIDĂM CE AM ÎNVĂȚAT ÎN ACEASTĂ UNITATE

- ◆ Lumea a fost creată de Dumnezeu din iubire și a fost dată omului să-i poarte de grijă. Ea este casa noastră, a tuturor.
- ◆ Dumnezeu nu îngreșește libertatea omului, așa cum nu S-a opus voii primilor oameni. El însă ne ajută să alegem calea cea dreaptă în viață.
- ◆ Sfânta Scriptură sau Biblia este cartea cea mai importantă a creștinilor. În ea găsim învățătura lui Dumnezeu ce este propovăduită de Biserică.
- ◆ Pe drumul vieții ne călăuzim după cuvântul lui Hristos primind sfaturi și îndrumare de la părinți, de la duhovnic, de la profesori.
- ◆ În situații dificile cerem cu credință ajutorul lui Dumnezeu, Care răspunde întotdeauna rugăciunilor noastre.

RECAPITULARE

1. Dumnezeu a creat lumea ca o casă pentru toți oamenii.

Folosind următoarele cuvinte:

grijă, poluare, nepăsare, prețuire, respect, alcătuiește o compunere despre atitudinea oamenilor cu privire la întreaga planetă.

2. Încercuiește doar răspunsurile corecte:

► Ascultăm de sfaturile și de îndrumările:

- a) preotului;
- b) străinilor;
- c) profesorilor;
- d) părinților.

Ziua a V-a a Creației

► Biblia cuprinde:

- a) învățăturile Mântuitorului Iisus Hristos;
- b) povești de citit seara;
- c) adevăruri despre credință;
- d) întâmplări din istoria poporului iudeu.

► Atunci când greșim:

- a) Dumnezeu ne așteaptă și ne iartă;
- b) trebuie să conștientizăm ceea ce am făcut;
- c) nu ne mai putem întoarce pentru a repara greșeala;
- d) încercăm să nu spunem nimănui, pentru a nu fi descoperiți.

3. Apreciază cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele enunțuri:

- a) Dumnezeu a creat lumea în șase zile;
- b) Omul a fost pus de Dumnezeu stăpân și ocrotitor peste întreaga creație;
- c) Biblia poate fi citită fără îndrumare, întrucât este o carte ușor de înțeles;
- d) Părinții, profesorii și cei dragi ne doresc binele.

4. Relatează pe scurt o situație dificilă în care s-au aflat Sfinții Apostoli. Cum au trecut peste aceasta?

5. Profesor, medic, polițist, IT-ist sau pompier sunt doar câteva dintre meseriile. Ce meserie ți-ar plăcea să urmezi când vei fi mare? Ilustrează printr-un desen opțiunea ta.

EVALUARE

1. Știind că Dumnezeu a creat lumea în șase zile, realizează corespondența între cele două coloane.

1. Ziua I
2. Ziua a II-a
3. Ziua a III-a
4. Ziua a IV-a
5. Ziua a V-a
6. Ziua a VI-a

- a. Soarele, Luna și Stelele
- b. Pământul, verdeața și pomii
- c. Lumina
- d. Peștii și păsările
- e. Animalele și omul
- f. Cerul
- g. Apele

Dumnezeu Creatorul

2. Completează spațiile folosind cuvintele din paranteze.

Dumnezeu ne-a înzestrat cu marele dar al _____. Fiecare dintre noi își poate alege singur ____ în viață, fie că duce către bine sau către rău. Pentru a ști drumul către El, Dumnezeu ne îndrumă prin ____ și _____. Tineri sau bătrâni, cu toții avem nevoie de ____ pentru a rămâne pe calea binelui. Dumnezeu este ____ alături de noi.

(biserică, întotdeauna, Biblie, libertății, drumul, sfaturi)

3. Alege varianta corectă:

➤ Biblia sau Sfânta Scriptură este o bibliotecă ce cuprinde:

a) 66 de cărți; **b)** 39 de cărți; **c)** 27 de cărți.

➤ Ce putem face dacă ne aflăm într-o situație dificilă?

a) mergem într-un loc cât mai retras și așteptăm ajutorul; **b)** ne rugăm lui Dumnezeu și îi cerem ajutorul; **c)** mergem mai departe, sigur vom găsi o soluție.

➤ Biserica:

a) este doar un loc pe care îl putem vizita; **b)** poate fi doar în inimile noastre; **c)** ne arată cum putem împlini poruncile lui Dumnezeu.

➤ Mântuitorul Hristos ne spune că cea mai sigură cale de a ajunge la Dumnezeu Tatăl este reprezentată de:

a) dar; **b)** iubire; **c)** jocuri.

4. În viață primim îndrumare de la părinți și de la Dumnezeu prin părintele duhovnic. Menționează două sfaturi date de părinți și două date de duhovnic.

Grilă de evaluare

Exercițiul 1 – FB pentru 5-6 răspunsuri corecte; B pentru 3-4 răspunsuri corecte; S pentru 1-2 răspunsuri corecte

Exercițiul 2 – FB pentru așezarea în ordine a 5-6 răspunsuri; B pentru așezarea în ordine a 3-4 răspunsuri; S pentru așezarea în ordine a 1-2 răspunsuri

Exercițiul 3 – FB pentru 3-4 răspunsuri corecte; B pentru 2 răspunsuri corecte; S pentru 1 răspuns corect

Exercițiul 4 – FB pentru 4 răspunsuri corecte; B pentru 2 răspunsuri corecte; S pentru 1 răspuns corect

UNITATEA II

DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUȚ OMULUI

Sfânta Treime

SFINȚENIA, CALE SPRE DUMNEZEU

1. Calea spre Dumnezeu, deschisă tuturor oamenilor prin Iisus Hristos
2. Învățătura Domnului, vestită de sfinții apostoli și evangheliști
3. Mărturisirea și trăirea credinței de către sfinți
4. Sfinți români și creștinismul pe teritoriul țării noastre

Recapitulare. Evaluare

Lectură. Din Viețile Sfinților

Calea spre Dumnezeu, deschisă tuturor oamenilor prin Iisus Hristos

Scara Patriarhului Iacov

„Și a visat că
era o scară sprijinită
pe pământ, iar cu
vârful atingea cerul;
iar îngerii lui Dumnezeu se
suiau și se pogorau pe ea.“
(Facerea 28, 12)

Adeseori, ne punem întrebarea: Oare cum putem ajunge la Dumnezeu? Imaginați-vă o scară către cer, căreia îi lipsesc treptele. La capătul scării, în ceruri, stă Dumnezeu, care ne așteaptă cu brațele deschise, iar jos, pe Pământ, suntem noi. Pentru a ajunge la Dumnezeu, tot ceea ce trebuie să facem este să așezăm câte o treaptă în locul potrivit, apropiindu-ne astfel de El. Fiecare treaptă este reprezentată de o faptă bună, de un gând bun, de credință.

Pentru a face posibilă această călătorie, Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său, pe Iisus Hristos, să Se nască pe Pământ, din Fecioara Maria. Prin exemplul vieții Sale, Mântuitorul ne-a explicat și ne-a arătat cum putem ajunge la Dumnezeu, iar odată cu pătimirea, Învierea și Înălțarea Sa la ceruri, Porțile Raiului au fost din nou deschise în așteptarea fiecăruia dintre noi.

Există oameni care au urcat pe această scară a faptelor bune înaintea noastră, urmându-L pe Hristos. Desigur, aceștia sunt sfinții, care au reușit să ducă la bun sfârșit realizarea acestei scări prin împlinirea virtuților, săvârșirea faptelor bune și prin credința în Dumnezeu. Viața lor reprezintă modelul după care ar trebui să ne conducem și noi existența.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Mântuitorul Iisus Hristos ne-a deschis calea către Împărăția lui Dumnezeu.

EXERSĂM

1. Completează spațiile, alegând cuvintele potrivite.

_____ S-a născut din Fecioara Maria. În timpul petrecut pe Pământ, El a săvârșit multe _____ și le-a vorbit oamenilor despre Dumnezeu. După Învierea și Înălțarea Sa la ceruri, Mântuitorul a deschis _____, așteptându-ne. Pentru a putea ajunge acolo, noi trebuie să pășim pe _____ sfinților.

(*Porțile Raiului, urmele, minuni, Iisus Hristos*)

2. Notează cu A (adevărat) sau F (fals) următoarele enunțuri:

- a) Mântuitorul ne-a arătat calea spre Dumnezeu.
- b) Toți oamenii pot deveni sfinți.
- c) La Dumnezeu ajungem prin forțe proprii, fără a avea nevoie de ajutorul cuiva.
- d) Credița în Dumnezeu este începutul mântuirii.

DICTIONAR

☆ **virtute** – înclinația spre a face fapte bune

☆ **a săvârși** – a face

☆ **pățimire** – suferință, chin

SĂ REFLECTĂM!

Citește povestioara, imaginează-ți ce se întâmplă mai departe și continuă dialogul.

Povestitorul: Într-o zi frumoasă de toamnă, în familia Anghelescu este forfotă mare. Toți membrii familiei se pregătesc să plece în excursie.

Tatăl: – Dragii mei, astăzi vom merge la Cetatea Neamț. Să vă luați toate cele necesare și să vorbiți cu fratele vostru mai mare, Ioan, fiindcă el cunoaște cel mai bine traseul.

Ioan: – Drumul nu este deloc greu, dar trebuie să nu ne abatem și să urmăm indicatoarele. Din acest motiv, trebuie să luăm

Cetatea Neamț

Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Privește cele două imagini.

- Consideri că ambele reprezintă o atitudine creștinească? Motivează răspunsul.
- Ce părere ai despre exemplul pe care ni-l oferă Mântuitorul în cele două imagini?
- Cum putem să îi ajutăm pe oamenii suferinzi?
- Cum îți imaginezi Împărăția lui Dumnezeu?

Samarineanul milostiv

Vindecarea orbului

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc didactic: „Floarea”. Se împarte colectivul de elevi pe grupe; fiecare grupă trebuie să deseneze câte o floare. În mijlocul florii se va scrie cuvântul „Dumnezeu”, iar pe petalele ei vor fi scrise căile prin care putem ajunge la El.

La finalul proiectului se face un nou desen care să cuprindă toate răspunsurile grupelor de elevi, pentru a evidenția noțiunile comune.

ȘTIAȚI CĂ...?

- „Scara dumnezeiescului urcuș” este o lucrare scrisă de Sfântul Ioan din Sinai, fiind considerată ghidul omului care dorește să își închine viața lui Dumnezeu.
- Ceea ce Mântuitorul Iisus Hristos a vorbit și a făcut a fost transmis omenirii.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Mântuitorul Iisus Hristos ne-a oferit calea către Dumnezeu.
- Împărăția lui Dumnezeu este deschisă pentru fiecare om.
- Sfinții L-au ascultat și L-au urmat pe Mântuitorul Iisus Hristos.

CE URMEAZĂ?

➔ Data viitoare vom afla cine sunt cei care au făcut cunoscute faptele minunate ale Mântuitorului.

➔ Până atunci, desenează pe caiet o scară către cer. Pe fiecare treaptă scrie o faptă bună pe care ai săvârșit-o.

Mântuitorul Iisus Hristos

Învățătura Domnului, vestită de sfinții apostoli și evangheliști

*Soborul celor
12 Apostoli*

**„Drept aceea,
mergând, învățați toate
neamurile, botezându-le în
numele Tatălui și al Fiului și al
Sfântului Duh, învățându-le să
păzească toate câte v-am poruncit
vouă, și iată Eu sunt cu voi în toate
zilele, până la sfârșitul veacului.“**

(Matei 28, 19-20)

V-a cerut vreodată un coleg de clasă, care nu a fost prezent la o activitate pe care ați desfășurat-o la școală, să îi povestiți ce s-a întâmplat în lipsa lui? Probabil, fiecare dintre voi a încercat să îi relateze cele mai importante evenimente, pentru ca el să afle tot ce trebuie să știe.

V-ați întrebat de unde știm noi toate lucrurile minunate pe care le-a săvârșit Mântuitorul? De unde știm noi, oare, ce a spus Hristos și ce a făcut El? Ei bine, la început de drum, Mântuitorul Iisus Hristos și-a ales doisprezece ucenici apropiați, pe care i-a numit Apostoli. Aceștia sunt martorii tuturor întâmplărilor minunate pe care le-a săvârșit Iisus, timp de aproape trei ani și jumătate. După ce Mântuitorul S-a înălțat la ceruri, Apostolii au mers din loc în loc, din oraș în oraș și le-au vorbit oamenilor despre toate învățăturile și minunile Lui, la care ei au fost martori.

Cu timpul, a fost nevoie ca întâmplările din viața Mântuitorului să fie trecute în scris, pentru a fi mai ușor de transmis de la o generație la alta. Astfel, doi dintre Apostoli, Matei și Ioan, și doi dintre ucenicii Apostolilor, Marcu și Luca, au scris cele patru Evanghelii, care cuprind învățăturile și faptele Mântuitorului Iisus Hristos. Aceștia poartă numele de Evangheliști, iar scrierile lor se găsesc în Noul Testament.

Sfântul
Evanghelist
Marcu

Sfântul Apostol și
Evanghelist Matei

Sfântul
Evanghelist
Luca

Sfântul
Apostol și
Evanghelist
Ioan

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Sfinții Apostoli au fost martorii și mărturisitorii activității Mântuitorului Iisus Hristos.

EXERSĂM

1. Alege un coleg și povestește-i o întâmplare la care ați fost martori amândoi, apoi lasă-l și pe el să povestească.
Ce observi? De ce crezi că există aceste diferențe între povestirile voastre?
2. Completează spațiile, alegând cuvintele potrivite.

După ce a fost botezat de Sfântul Ioan, Mântuitorul Iisus Hristos și-a început _____. El și-a ales _____ ucenici, care au fost martorii faptelor Sale minunate. Aceștia sunt _____, cei care au făcut cunoscut cuvântul lui Dumnezeu în toată lumea. În Noul Testament, în cele patru _____, găsim relatate învățăturile și minunile lui Iisus.

(Evangheliile, Apostolii, activitatea, doisprezece)

DICTIONAR

- ☆ **a relata** – a povesti
- ☆ **martor** – persoană care asistă la o întâmplare
- ☆ **Evangelhie** – Scriere din Noul Testament, în care sunt relatate faptele și învățăturile Mântuitorului Iisus Hristos
- ☆ **sobor** – adunare, întrunire

Vindecarea orbului

Iisus cu Petru pe mare

SĂ REFLECTĂM!

Privește imaginile de mai sus.

- Ce reprezintă fiecare?
- Ce sentimente și trăiri te încearcă, privind-le?
- Dacă ai fi fost martorul acestor fapte, tu cum le-ai fi povestit?
- Sfinții Evangheliști au relatat aceste evenimente și multe altele. Consideri că a fost necesar acest lucru?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc didactic. Copiii sunt împărțiți în două grupuri. Fiecare copil dintr-un grup scrie pe un bilețel denumirea unui obiect, fenomen etc. pe care vrea să-l deseneze, fără a fi văzut de colegi. Apoi vine la tablă și desenează un indiciu pentru respectivul cuvânt. Colegii din grupa lui trebuie să ghicească la ce cuvânt s-a gândit copilul respectiv, într-un interval limită de timp (30 de secunde). Dacă-l ghicesc, grupa primește un punct. La tablă va merge câte un copil pentru fiecare grupă, pe rând. Câștigă jocul grupa care acumulează prima 5 puncte.

* Cuvintele pot fi: **Biblie, Evangelhie, Apostol, minune** etc.

ȘTIAȚI CĂ...?

- Mulți oameni, ascultând cele spuse de Apostoli, au crezut în Iisus și au devenit creștini.
- De multe ori și aceștia, la rândul lor, au mărturisit despre Mântuitorul.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Sfinții Apostoli au fost ucenicii Mântuitorului Iisus Hristos.
- Prin activitatea Sfinților Apostoli, popoarele au aflat vestea Învierii lui Hristos.
- Primele patru scrieri din Noul Testament prezintă viața și învățătura Mântuitorului.

CE URMEAZĂ?

- ➔ Data viitoare vom discuta despre câțiva dintre sfinții care, prin viața și cuvintele lor, L-au mărturisit pe Hristos.
- ➔ Până atunci, desenează pe o fișă una dintre minunile săvârșite de Mântuitorul.

Icoana Tuturor Sfinților

Mărturisirea și trăirea credinței de către sfinți

*Cântarea
viței-de-vie*

**„Lăudați
pe Domnul întru
sfinții Lui!“
(Psalmul 150,1)**

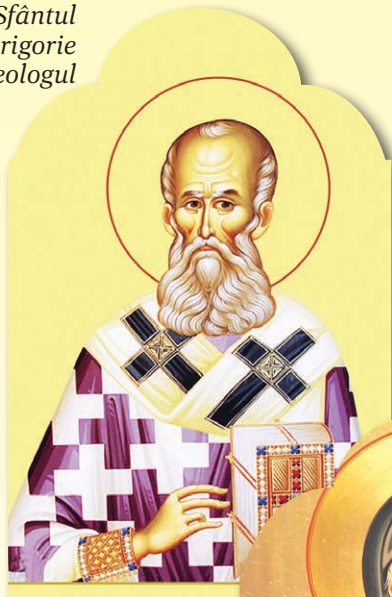
Ați fost puși vreodată în situația de a alege între a ascunde sau a arăta adevărul? În fața unui prieten sau a unui coleg, în fața profesorilor sau a părinților ați fost nevoiți, poate, să alegeți între sinceritate și minciună. Fiecare alegere are, desigur, consecințele sale, imediate sau mai îndepărtate.

Cu astfel de alegeri s-au confruntat și creștinii din primele secole. Aceștia au mărturisit adevărul credinței în Mântuitorul Iisus Hristos, suportând uneori chiar și martiriul, fiecare având conștiința faptului că Dumnezeu îi așteaptă cu brațele deschise în Împărăția Sa.

Primul martir al Bisericii a fost Sfântul Arhidiacon Ștefan, care nu s-a temut să arate adevărul, faptul că Mântuitorul Iisus Hristos este Mesia Cel așteptat. Ca Sfântul Ștefan au fost foarte mulți creștini care, mărturisind credința în Dumnezeu, au devenit sfinți martiri ai Bisericii.

În decursul timpului, mulți oameni au ascultat cuvântul lui Dumnezeu și l-au împlinit prin viețile lor, devenind modele pentru fiecare dintre noi. Unii dintre creștini și-au dedicat viața ajutorării aproapelui, precum Sfântul Nicolae, sau au clarificat anumite învățături, precum Sfântul Grigorie Teologul sau Sfântul Vasile cel Mare. Alți creștini s-au retras în pustie sau în mănăstiri și și-au dedicat viața rugăciunii, precum Sfântul Antonie cel Mare sau Sfântul Dimitrie cel Nou.

Sfântul
Grigorie
Teologul

Sfântul
Vasile
cel Mare

Sfântul
Nicolae

Sfântul
Antonie
cel Mare

Sfântul
Dimitrie
cel Nou

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Sfinții au cunoscut poruncile Mântuitorului Iisus Hristos și le-au împlinit.

EXERSĂM

- Notează cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele afirmații:
 - Sfântul Nicolae a ajutat copiii nevoiași.
 - Credința este doar în inimă, nu trebuie mărturisită.
 - Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou este ocrotitorul Bucureștiului.
 - Sfinții sunt modele de trăire creștinească.
- Alcătuiește enunțuri folosind următoarele cuvinte: **martir**, **credință**, **mănăstire**, **milostenie**.

DICTIONAR

☆ **a tăinui** – a ține secret ☆ **similar** – asemănător ☆ **martiriu** – suferință, tortură

SĂ REFLECTĂM!

Privește imaginile și alcătuiește o compunere pe baza lor. Fii creativ!

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Răspunde la întrebările de mai jos, pornind de la următorul text:

„Că scris este: «Fiți sfinți, pentru că Eu sunt Sfânt».” (I Petru 1, 16)

- Cine este modelul absolut de sfințenie pentru noi?
- Ce trăsături consideri că sunt specifice unui sfânt?
- Cum poate fi mărturisit Hristos în lumea de azi?
- Ce răsplată consideri că a pregătit Dumnezeu pentru cei ce Îl iubesc?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc didactic: Mingea călătoare. Profesorul îi adresează o întrebare unuia dintre elevi și apoi aruncă mingea către el. Acesta trebuie să o prindă și să răspundă la întrebare, în același timp. Apoi pasează mingea unui alt coleg, adresându-i, la rândul lui, o întrebare. Jocul continuă astfel, până când mingea ajunge la fiecare elev.

ȘTIAȚI CĂ...?

- Țara noastră este numită *Grădina Maicii Domnului* pentru mulțimea de locuri sfinte și pentru sfinții care au trăit pe aceste meleaguri.
- Creștinismul a fost cunoscut pe teritoriul României încă de pe timpul dacilor.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Sfinții au fost puși de multe ori în fața alegerii între adevăr și minciună.
- Foarte mulți sfinți L-au mărturisit pe Hristos, dedicându-și viața slujirii Sale.
- Sfinții sunt prietenii lui Dumnezeu și ai oamenilor.

CE URMEAZĂ?

➔ În lecția următoare vom afla cum a ajuns și cum s-a răspândit creștinismul în țara noastră.

➔ Până atunci, scrie pe caiet câteva cuvinte despre viața Sfântului al cărui nume îl porți.

Sfinți români și creștinismul pe teritoriul țării noastre

Sfântul Apostol Andrei predicând Evanghelia în Dobrogea

**„Andrei a găsit întâi pe Simon, fratele său, și i-a zis: am găsit pe Mesia, (care se tâlcuiește: Hristos).“
(Ioan 1, 41)**

Cum se transmite o veste bună?

Desigur, veștile bune circulă foarte repede. În același fel, și vestea cea bună a Învierii Mântuitorului Hristos împreună cu toate minunile și învățăturile Sale, au ajuns să fie cunoscute de către majoritatea popoarelor lumii, prin străduința Sfinților Apostoli și cu ajutorul harului lui Dumnezeu.

După cum bine știți, Mântuitorul Iisus Hristos S-a născut și a trăit în Țara Sfântă, în Israel.

Dar cum oare a ajuns creștinismul pe teritoriul țării noastre?

După Înălțarea lui Iisus la ceruri, Sfinții Apostoli au tras la sorți în ce locuri ale lumii să meargă pentru a face cunoscut cuvântul Evangheliei. Pe lângă multe alte locuri pe care le-a străbătut, Sfântul Apostol Andrei a fost însărcinat să meargă și în Scythia Minor, adică Dobrogea de astăzi. Astfel, „cel întâi chemat” dintre ucenicii lui Hristos a venit pe teritoriul țării noastre, i-a botezat pe strămoșii poporului român, i-a învățat cuvintele Scripturii și le-a sfințit episcopii, preoții și diaconii.

În timpul celor aproape două mii de ani de creștinism, pe teritoriul actual al României s-au remarcat mulți credincioși prin viața lor sfântă. Amintind domnitorii bine-credincioși, precum Sfântul Ștefan cel Mare sau Sfântul Constantin Brâncoveanu, sfinții ale căror moaște se află aici, pustnicii, călugării, slujitorii și ierarhii Bisericii noastre, prin activitatea cărora limba și cultura românească au evoluat, putem mărturisi că poporul român se află sub ocrotirea neîncetată a sfinților.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Învățăturile Mântuitorului Iisus Hristos au stat la baza formării poporului român.

EXERSĂM

1. Alege varianta corectă.

Sfântul Voievod Ștefan cel Mare:

- a) a construit Mănăstirea Putna;
- b) a trăit în zona Bucureștiului de astăzi;
- c) a fost martirizat pentru credința ortodoxă.

Sfântul Andrei mai este numit:

- a) Vocea Apostolilor;
- b) Apostolul românilor;
- c) Evanghelistul iubirii.

Moaștele Sfintei Parascheva se află în orașul:

- a) Iași;
- b) Constanța;
- c) Târgu-Neamț.

2. Alege cuvintele potrivite și completează spațiile.

Sfinții Apostoli au mers în toată _____ pentru a face cunoscute cuvintele Mântuitorului. Dintre aceștia, Sfântul _____ a ajuns până în zona țării noastre și i-a _____ pe locuitorii ei. Viața creștinească a evoluat, mulți creștini alegând calea _____. Astăzi, aceștia se roagă pentru _____ pe care l-au iubit.

(botezat, lumea, poporul, Andrei, sfințeniei)

Sfântul Voievod
Ștefan cel Mare

Sfântul Apostol Andrei

Sfânta Cuvioasă
Parascheva

DICTIONAR

- ☆ **har** – puterea lucrătoare prin iubire a lui Dumnezeu
- ☆ **ucenic** – persoană care primește învățătura cuiva, discipol
- ☆ **pustnic** – călugăr izolat de lume

SĂ REFLECTĂM!

Pornind de la următorul fragment, realizează un dialog imaginar între Sfântul Andrei, regele Decebal și împăratul Traian:

„De la cruce-n tei, / Casa lui Andrei, / Cine că-mi venea, / Și descăleca?
Venea Decebal, / Călare pe-un cal, / Sfinții că-i găsea, / Cu ei că vorbea,
Dar nu se-nchina, / Nici cruce-și făcea.
La schitul din tei, / Crucea lui Andrei, / Traian că venea, / La slujbă ședea,
Slujba asculta, / Și îngenunchea, / Și nu se-nchina.”

(Colindul Sfântului Andrei, colind popular cules de Maria Dinu)

Mănăstirea Putna

Mănăstirea Antim

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Privește imaginile alăturate.

- Cum ai descrie aceste biserici?
- Ce consideri că s-a realizat prin construirea acestor monumente de arhitectură?
- De ce crezi că domnitorii și ierarhii români s-au străduit să construiască atât de multe biserici și mănăstiri?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Utilizând codul de mai jos, află câte pisani ale bisericilor construite de Ștefan cel Mare s-au păstrat.

1 – A 2 – Ă 3 – C 4 – D 5 – E 6 – N 7 – O 8 – U 9 – Ș 10 – I 11 – Z

4	7	8	2	11	5	3	10		9	10		8	6	1

ȘTIȚI CĂ...?

- Moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva au fost aduse la Iași de către Domnitorul Vasile Lupu.
- Cercetările mai noi arată faptul că și Sfântul Apostol Filip a predicat Evanghelia pe teritoriul României.
- Mitropolitul Dosoftei este considerat primul poet român.

CONSOLIDĂM CE AM ÎNVĂȚAT ÎN ACEASTĂ UNITATE

- ◆ Calea spre Dumnezeu este deschisă oricărui om. La El se ajunge prin stăruința pe calea binelui.
- ◆ Apostolii L-au urmat pe Hristos și ne-au făcut cunoscute nouă învățătura și minunile Sale.
- ◆ Sfinții sunt aleșii lui Dumnezeu și prietenii oamenilor, care prin viața și credința lor sunt exemple demne de urmat.
- ◆ În țara noastră au existat oameni cu viață sfântă care L-au mărturisit pe Hristos și care au devenit sfinți asemeni Sfântului Apostol Andrei care ne-a încreștinat.

RECAPITULARE

1. Citește cu atenție textul de mai jos.

„Fericitul Augustin povestește următoarea întâmplare:
Îmi propusesem să scriu o carte despre Dumnezeu, o carte bună, înțeleasă de toți. De dimineață m-am așezat la masă și am scris «Despre Dumnezeu».

M-am gândit apoi mult cum aș putea să-L explic mai bine oamenilor pe Dumnezeu. Nu mi-a venit însă nicio idee. Obosit de atâta cugetare, m-am dus să meditez pe malul mării. Aici am întâlnit un copil care făcuse o groapă mică în nisip și cu un vas aducea apă din mare și o turna în groapă. Și l-am întrebat:

- Ce faci aici, băiete?
- Iată, am făcut o groapă și vreau să vărs în ea toată apa din mare!”

(Grigorie Comșa, O mie de pilde)

● Acum răspunde la următoarele întrebări:

- a) Ce crezi că a învățat Fericitul Augustin din întâmplarea de pe plajă?
- b) Cu ce putem asemăna încercarea copilului de a aduce apa din mare în groapă?
- c) Cum consideri că ajungem să îl cunoaștem pe Dumnezeu?

2. Desenează o scară care unește pământul cu cerul. Alege din însușirile de mai jos pe cele care consideri că te duc mai aproape de Dumnezeu. Scrie aceste însușiri pe treptele scării tale.

(mândrie, smerenie, bunătate, neascultare, dărnicie, rea-voință, iubire, minciună, apreciere)

3. Încercuiește litera din dreptul faptei pe care crezi că ar face-o un sfânt.

- a) Ascultă sfaturile și îndrumările părinților.
- b) Rupe crengile copacilor din parc.
- c) Ajută o bătrânică să treacă strada.
- d) Se roagă înainte de culcare.

4. Asociază icoana fiecărui Sfânt, din partea stângă, cu imaginea care i se potrivește, din partea dreaptă.

Sfântul
Andrei

Sfântul
Apostol Luca

Sfântul
Ștefan
cel Mare

EVALUARE

1. Completează spațiile, alegând cuvintele potrivite.

În urmă cu două mii de ani, Mântuitorul Iisus Hristos Se naște pe Pământ pentru a ne arăta _____ către Dumnezeu. Imediat după Înălțarea Sa la ceruri, _____ au început să facă auzit cuvântul Său. Pe meleagurile _____ ajunge Cel întâi chemat dintre Apostoli. Mulți dintre înaintașii noștri au ales calea _____ de Dumnezeu, primind cununa sfințeniei, căci Hristos ne îndeamnă: „Fiți _____, precum Eu sunt Sfânt.”

(țării noastre, sfinți, calea, Sfinții Apostoli, ascultării)

2. Asociază noțiunile din coloana **A** cu enunțurile din coloana **B** pentru a alcătui propoziții corecte.

A

B

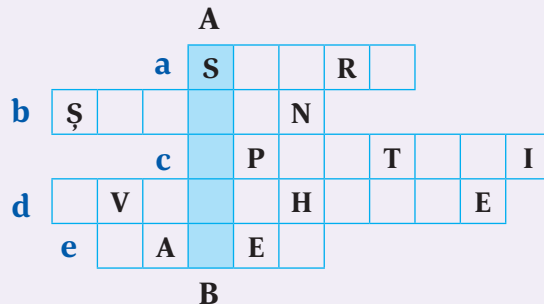
• Sfântul Vasile cel Mare • Sfântul Evanghelist Luca • Sfântul Dimitrie cel Nou • Sfântul Arhidiacon Ștefan	• A înființat primele spitale • Este scriitorul uneia dintre cele patru Sfinte Evanghelii • A încreștinat poporul român • Este considerat Ocrotitorul Bucureștiului • Nu s-a temut să mărturisească adevărul despre Hristos

3. Așază în ordine cronologică evenimentele de mai jos:

a) Înălțarea Mântuitorului	b) Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos
c) Construirea Mănăstirii Putna	d) Alegerea Apostolilor de către Iisus
e. Propovăduirea Sfântului Andrei în Dobrogea	

4. Completează rebusul de mai jos și află cuvântul din coloana **A-B**.

a) Drumul către Împărăția lui Dumnezeu poate fi asemănat cu o...	A
b) Voievod cunoscut al Moldovei, care a construit multe biserici și mănăstiri.	B
c) Ucenici apropiați ai Mântuitorului, martori ai faptelor Sale minunate.	
d) În ea găsim relatate spusele lui Iisus Hristos.	
e) În același timp și Apostol și Evanghelist, deschide Noul Testament cu scrierea sa.	

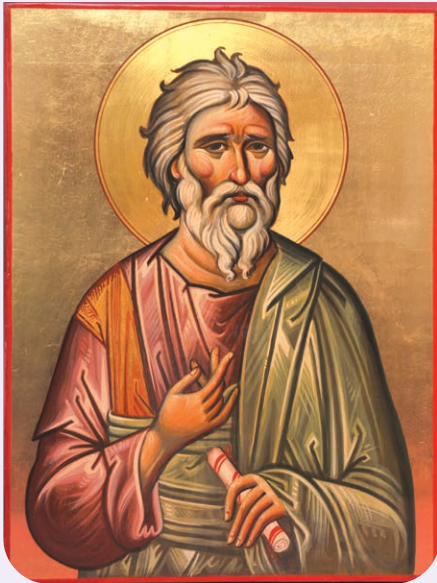
Grilă de evaluare

- Exercițiul 1** – **FB** pentru 4-5 răspunsuri corecte; **B** pentru 2-3 răspunsuri corecte; **S** pentru 1 răspuns corect
- Exercițiul 2** – **FB** pentru 3-4 răspunsuri corecte; **B** pentru 2 răspunsuri corecte; **S** pentru 1 răspuns corect
- Exercițiul 3** – **FB** pentru așezarea în ordine a 5 răspunsuri; **B** pentru așezarea în ordine a 3-4 răspunsuri; **S** pentru așezarea în ordine a 2 răspunsuri
- Exercițiul 4** – **FB** pentru 4-5 răspunsuri corecte; **B** pentru 2-3 răspunsuri corecte; **S** pentru 1 răspuns corect

DIN VIEȚILE SFINȚILOR

Viața Sfântului Apostol Andrei, cel Întâi Chemat, Ocrotitorul României

Sfântul Apostol Andrei

Sfântul Apostol Andrei s-a născut în Betsaida, localitate din Galileea, pe malul lacului Ghenizaret. A fost fratele Sfântului Apostol Petru și, săraci fiind, au deprins de la tatăl lor, Iona, meșteșugul pescuitului. Sfântul Andrei era foarte credincios și cunoștea bine Sfânta Scriptură. Pentru că-și dorea să-i slujească mai mult lui Dumnezeu, a devenit ucenicul Sfântului Ioan Botezătorul, care propovăduia în vremea aceea lângă râul Iordan.

Cu timpul, înțelegând de la Sfântul Ioan Cine este Domnul Iisus, l-a lăsat pe fostul lui învățător și l-a urmat într-un tot pe Domnul. De aceea i se mai spune „cel dintâi chemat“, fiindcă a fost primul dintre ucenicii Săi. El l-a dus și pe fratele său Simon la Domnul și Domnul l-a numit pe acesta Petru.

După ce a stat o vreme în preajma Domnului, Sfântul Apostol Andrei s-a întors la Sfântul Ioan și a stat lângă el până când acesta a fost închis în temniță de către regele Irod. Cunoscându-și destinul ca un proroc și știind că nu se va mai putea bucura de libertate, Ioan își îndeamnă apostolii să meargă după Domnul Iisus și să devină ucenicii Lui. Când Domnul i-a chemat să-L urmeze, în timp ce pescuiau, aceștia au lăsat totul și l-au urmat, până la răstignirea pe Cruce.

După Pogorârea Sfântului Duh, Sfântul Andrei a fost trimis să propovăduiască în Bitinia și în Tracia, în Macedonia, pe țărmurile Mării Negre și prin părțile Istrului (Dunării), ajungând și pe meleagurile noastre.

Și pretutindeni întorcea oamenii la credință, vindecându-i și ajutându-i să cunoască Adevărul. Apoi s-a întors în Peleponez, în Grecia, și și-a găsit sfârșitul, ca mucenicii, la Patras, lângă Corint. Se spune că s-a mâniat pe el mai-marele cetății, pentru că a vindecat-o pe soția lui și ea s-a creștinat. Se mai spune că a murit răstignit pe o cruce în formă de X, pentru că nu s-a simțit vrednic să fie răstignit asemenea Domnului său.

Pentru că a adus învățătura despre Domnul Iisus Hristos pe teritoriul țării noastre, Sfântul Apostol Andrei este numit și Ocrotitorul României.

Peștera Sfântului Apostol Andrei

UNITATEA III

VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ CU SEMENII

Maica Domnului cu Prorocii Vechiului Testament

IUBIREA CREȘTINĂ, SPRIJIN PENTRU CONVIEȚUIREA CU CEILALȚI

1. Iubirea, poruncă dată de Domnul Iisus Hristos
2. Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu
3. Familia și împlinirea poruncii iubirii
4. Prietenia și porunca iubirii creștine
5. Importanța exemplului personal de iubire creștină

Recapitulare. Evaluare

Iubirea, poruncă dată de Domnul Iisus Hristos

Bunul
samaritean

**„Poruncă nouă
dau vouă: Să vă iubiți
unul pe altul. Precum Eu
v-am iubit pe voi, așa și voi să vă
iubiți unul pe altul. Întru aceasta
vor cunoaște toți că sunteți
ucenicii Mei, dacă veți avea
dragoste unii față de alții.”**

(Ioan 13, 34-35)

Odată a venit la Mântuitorul un om care știa foarte bine Scripturile și mesajul cuprins în ele: „Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta..., iar pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Luca 10, 27), dar nu știa cine este aproapele.

Încercând să îl lămurească, Mântuitorul i-a vorbit despre un om care plecase într-o călătorie. Drumul pe care trebuia să îl parcurgă era periculos, pentru că prin tufișuri pândeau hoții. Bietul călător a fost prins și prădat de aceștia. Și asta nu a fost tot... l-au mai și bătut până a căzut la pământ, aproape mort.

După ceva timp, pe acolo a trecut un preot. Rănitul a ridicat puțin capul și a cerut ajutor, dar preotul s-a făcut că nu vede și nu aude și a mers mai departe. Mai târziu, pe acolo a trecut și un levit, dar și acesta l-a ocolit pe bietul călător rănit, la fel ca preotul.

Când sârmanul om credea că e pierdut, a apărut un străin, un samaritean, cu măgărușul lui. Văzându-l pe rănit, bunului samaritean i s-a făcut milă de el și i-a îngrijit rănilor, turnând pe ele untdelemn și vin. Apoi l-a așezat pe măgăruș și l-a dus la un han. A doua zi, la plecare, bunul samaritean i-a dat hangiuului doi dinari și l-a rugat să aibă grijă de rănit până la întoarcerea lui. După ce a spus aceasta, Mântuitorul l-a întrebat: „Care dintre aceștia trei ți se pare că a fost aproapele celui căzut între tâlhari?” (*fragment adaptat din Sfânta Scriptură, Luca 10, 36).

Bineînțeles că era samarineanul, omul care arătase iubire unui străin, unui om de alt neam.

Iar această poruncă a iubirii ne-o dă nouă Domnul Iisus Hristos. Să ne iubim unii pe alții ca să arătăm că suntem ucenicii Lui. Să-i iubim nu doar pe mama și pe tata, pe frați, verișori, bunici și prieteni buni, ci pe toți cei din jurul nostru, așa cum Mântuitorul Hristos i-a iubit chiar și pe cei care l-au făcut rău.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Prin iubirea față de aproapele nostru ne arătăm iubirea pentru Dumnezeu.

Atunci când oferim iubire celor din jur, o primim înzecit.

DICTIONAR

☆ **samarinean** – locuitor din Samaria ☆ **a pizmui** – a dușmăni, a urî
☆ **levit** – slujitor la Templu, în Vechiul Testament ☆ **dinar** – monedă

EXERSĂM

1. Apreciază cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele afirmații:
 - a) Mesajul Scripturii este să-L iubim pe Dumnezeu din toată inima și pe aproapele nostru ca pe noi înșine.
 - b) Levitul l-a îngrijit pe călătorul rănit.
 - c) Iubirea trebuie să o arătăm doar față de rudele noastre.
 - d) Trebuie să arătăm bunătate, milă și iubire față de toți semenii noștri.
2. Completează textul folosind următoarele cuvinte:

Dumnezeu, sentiment, om, generoși, este, aproapele, suferințele, iubire.

Iubirea este cel mai frumos _____ sădit în sufletul fiecărui _____. Dragostea ne face mai buni, mai _____, mai înțelegători și mai sensibili la _____ celor din jurul nostru. A-L iubi pe Dumnezeu înseamnă a-ți iubi _____, adică pe orice om pe care-l întâlnești.

3. În exercițiul anterior au mai rămas cuvinte nefolosite. Alcătuieste un enunț cu ajutorul lor.

SĂ REFLECTĂM!

Se povestește că o familie aflată în excursie la munte a poposit într-o cabană de la marginea unei văi. Băiatul cel mic, supărat pe fratele său, s-a dus în spatele cabanei și a început să strige:

– Te urăsc! Te urăsc!

Dar un glas puternic, ecoul, i-a răspuns de îndată:

– Te urăsc! Te urăsc!

Speriat, băiatul a intrat în cabană și i-a povestit tatălui său cele întâmplate.

– Tată, tată, cineva a strigat aceleași cuvinte pe care le-am strigat și eu!

Tatăl l-a luat de mână și au mers împreună la locul cu pricina.

– Aici te aflai în timp ce strigai „te urăsc”?

– Da, aici eram!

– Ia strigă acum „Te iubesc”!

– Te iubesc! Te iubesc! a exclamat copilul.

Și, de data asta, ecoul i-a răspuns:

– Te iubesc! Te iubesc!

Apoi, tatăl l-a luat deoparte și i-a spus:

– Ține minte, așa este și în viață: dacă ești om rău, doar de răutate vei avea parte, dar dacă ești om bun și te porți frumos cu ceilalți, atunci doar dragoste vei găsi, la fiecare pas. Și, chiar dacă nu vei fi iubit întotdeauna de către oameni, dragostea Domnului va fi mereu cu tine. Să nu uiți asta!

(text adaptat după „Cele mai frumoase Pilde și Povestiri creștin-ortodoxe“, Leon Magdan)

- Consideri că reacția băiatului față de fratele său este o atitudine creștinească?
- Cum ți se pare atitudinea tatălui ținând seama de ceea ce i se întâmplă băiatului?
- Imaginează-ți cum ar fi viața ta fără dragostea lui Dumnezeu.

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Activitate în binom

Fiecare elev i se adresează colegului de bancă și numește trei fapte bune. Acestea vor fi notate pe un bilețel în formă de inimă. Apoi, colegii de bancă vor schimba bilețelele între ei și fiecare va citi faptele bune de pe inimioara pe care a primit-o.

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Fiecare elev va scrie pe un bilețel cea mai bună faptă pe care a făcut-o vreodată. La final, toate bilețelele vor fi adunate într-un bol, iar profesorul le va citi pe fiecare în parte. Elevii vor încerca să identifice care dintre colegii de clasă ar fi putut face acea faptă bună.

ȘTIAȚI CĂ...?

- Orașul spre care se îndrepta călătorul se numește Ierihon.
- Vinul și untdelemnul care au fost turnate pe rănilor călătorului simbolizează Sfintele Taine ale Bisericii.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Iubirea este poruncă dată de Mântuitorul Hristos.
- Iubindu-i pe toți cei de lângă noi, Îl iubim pe Dumnezeu.
- Mântuitorul i-a iubit pe toți, chiar și pe cei care l-au făcut rău.
- Oferă iubire ca să primești iubire!

DE PUS LA INIMĂ!

„Când am ajuns la iubire,
am ajuns la Dumnezeu.”
(Sfântul Isaac Sirul)

CE URMEAZĂ?

- ➔ Data viitoare vom afla ce ne-a învățat Dumnezeu să facem pentru a trăi în armonie unii cu alții.
- ➔ Până atunci, citește textul de mai jos și înlocuiește cuvântul „dragoste” cu numele tău.

„Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul [...]”

(I Corinteni 13, 4-5)

Viața în armonie cu ceilalți, îndemn al lui Dumnezeu

*Moise, primind
Tablele Legii*

V-ați întrebat cum a fost viața pe Pământ la început? Cum conviețuia Adam cu animalele și câtă armonie era?

Dar în momentul în care el și Eva s-au lăsat amăgiți de șarpele viclan, în urmașii lor s-au sădit invidia, neînțelegerea și chiar răutatea, iar unele animale au devenit sălbatice. Și oamenii au devenit răi, atât de răi încât Dumnezeu a trimis ploaia ca să curețe Pământul de răutate și apoi a făcut pace cu Noe, trimițând pe cer curcubeul.

Mai târziu, ca să existe pace între oameni, Dumnezeu i-a dat lui Moise cele zece porunci (îndemnuri):

**„Slavă întru
cei de sus,
lui Dumnezeu și pe
pământ pace, între
oameni bunăvoire!”**

(Luca 2, 14)

1. Să nu ai alți dumnezei în afară de Mine!
2. Să nu-ți faci chip cioplit și să nu te închini lui!
3. Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deșert!
4. Adu-ți aminte de ziua odihnei ca să o sfințești!
5. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta!
6. Să nu ucizi!
7. Să nu fii desfrânat!
8. Să nu furi!
9. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău!
10. Să nu dorești nimic din ce are aproapele tău!

Înșuși Mântuitorul și-a arătat prețuirea față de aceste îndemnuri și ne-a lăsat în dar PACEA: „Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu.” (Ioan 14, 27)

Chiar și preotul, în fața Sfântului Altar, ne binecuvântează și ne spune la fiecare slujbă: „Pace tuturor!”.

Împlinind îndemnurile pe care Dumnezeu i le-a dat lui Moise și păstrând în viața noastră pacea lui Hristos, vom trăi mereu în armonie unii cu alții. Cel ce ascultă de Dumnezeu și-I împlinește îndemnurile, va putea face chiar și animalele sălbatice să i se supună, găsind calea înțelegerii cu ele.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Dumnezeu ne-a dat zece îndemnuri pentru a putea trăi în armonie unii cu alții, iar Domnul Hristos, Fiul Lui, ne-a lăsat pacea în dar.

DIȚIONAR

☆ **desfrânat** – om necumpătat, care face lucrurile fără măsură

EXERSĂM

1. Răspunde cu adevărat (A) sau fals (F).

- a) Dumnezeu ne trimite îndemnuri pentru a trăi în armonie unii cu alții.
- b) Primul îndemn este să mințim.
- c) Îndemnul al cincilea ne spune să ne respectăm părinții.
- d) Dumnezeu a trimis multă ploaie pe Pământ ca să-l curețe de răutate.
- e) Moise este cel care nu a primit aceste îndemnuri.
- f) Mântuitorul Hristos ne-a lăsat pacea în dar.

2. Asociază termenii din coloana **A** cu termenii din coloana **B**.

A

- 1. Cinstește-i pe
- 2. Adu-ți aminte de
- 3. Să nu-ți faci
- 4. Să nu fii

B

- a. chip cioplit.
- b. tatăl tău și pe mama ta.
- c. desfrânat.
- d. ziua odihnei.
- e. obraznic.

SĂ REFLECTĂM!

Citiți pe roluri povestioara *Căsuța din oală* (basm popular).

Povestitorul: În mijlocul câmpului se afla o oală răsturnată. Era mare cât un butoi. Și... într-o zi, a trecut pe acolo un șoricel.

Șoricelul: Bună casă e asta. A cui o fi?
Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Povestitorul: Dar din căsuță nu a răspuns nimeni.

Șoricelul: Ia să mă mut eu aici și să stau singur.

Povestitorul: După vreo două zile a apărut și o broscuță care, văzând oala aceea imensă, s-a gândit că n-ar fi rău să-i fie casă.

Broscuța: Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Șoricelul: Eu, șoarecele! Dar tu cine ești?

Broscuța: Eu sunt broasca-broscuță. Mă primești și pe mine în căsuță?

Șoricelul: Vino... și-om trăi împreună!

Povestitorul: Și broasca a sărit în oală. După un timp a trecut pe acolo și Rilă-Iepurilă.

Iepurașul: Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Broscuța: Suntem noi: broasca-broscuță și șoricelul-șoricel. Dar tu cine ești?

Iepurașul: Eu sunt fugarul de peste câmpuri, iepurele. Mă primiți și pe mine în căsuță?

Șoricelul: Bucuros, frate! Vino înăuntru!

Povestitorul: Și iepurele s-a mutat în oală. Zilele au trecut și a sosit pe câmp și vulpea. Văzând oala cât butoiul, imediat s-a gândit că tare bine i-ar fi să locuiască în ea.

Vulpea: Casă-căsuță, cine locuiește aici?

Iepurașul: Noi, iepurașul-iepuraș, broscuța-broscuță și șoricelul-șoricel. Dar tu cine ești?

Vulpea: Eu sunt sora voastră mai mare, vulpea. Aveți un loc și pentru mine, că am rămas fără casă?

Șoricelul: Sigur că da, avem loc suficient!

Povestitorul: Și vulpea a intrat în oală și au locuit bucuroși, împreună.

- Ce regulament credeți că au stabilit animăluțele ca să trăiască în armonie? Formulați zece reguli.

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Organizați-vă în două grupe; fiecare grupă va avea de rezolvat câte o sarcină. Scrieți pe o foaie de hârtie:

- 10 reguli de comportament în clasă;
- 10 reguli de comportament în biserică.

ȘTIAȚI CĂ...?

- Moise a primit Tablele cu cele zece îndemnuri pe Muntele Sinai, iar înainte de a le primi a postit 40 de zile.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Pentru a trăi în armonie unii cu alții, trebuie să urmăm îndemnul date de Dumnezeu.
- Să păstrăm în viața noastră pacea lăsată în dar de Mântuitorul Hristos.

DE PUS LA INIMĂ!

„Ferește-te de rău și fă bine,
caută pacea și o
urmează pe ea.”
(Psalmul 33, 13)

CE URMEAZĂ?

➔ Privește imaginea și descoperă tema lecției următoare.

Familia și împlinirea poruncii iubirii

Sfinții Părinți Ioachim și Ana și Fecioara Maria

„Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat [...]”

(Facerea 1, 27-28)

Cu siguranță ați participat la o nuntă și ați văzut cât de mult se bucură toți pentru fericirea mirilor. Chiar și Mântuitorul Hristos a participat la o nuntă și a făcut acolo prima minune preschimbând apa în vin, arătând astfel cât de mult iubește Dumnezeu familia. Încă de la început, El a creat bărbatul și femeia pentru ca ei să trăiască în iubire.

Dar, după cum știți, o familie este și mai binecuvântată atunci când apar copiii. Dreptii Ioachim și Ana, doi oameni bătrâni, erau foarte triști pentru că încă nu primiseră un copil, dar s-au rugat foarte mult lui Dumnezeu, făgăduindu-I că dacă le va dăruia un copil îl vor închina în slujba Lui. Ascultându-le dorința și luând aminte la rugăciunea lor fierbinte, Dumnezeu a trimis pe Arhanghelul Gavriil să le dea vestea cea bună că vor avea o fiică pe care o vor numi Maria.

Ei bine, Dreptii Ioachim și Ana au primit-o pe Maria care, mai târziu, avea să devină Maica Domnului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu. Ea s-a arătat a fi foarte ascultătoare și iubitoare față de părinții săi, pentru că la vârsta de trei ani a acceptat să meargă cu nespusă bucurie la Templul lui Dumnezeu ca să Îi slujească.

Și voi trebuie să-i ascultați și să îi iubiți pe părinții voștri, precum și Mântuitorul a ascultat-o pe Mama Lui și a iubit-o atât de mult, încât chiar și atunci când era pe Cruce S-a gândit la Ea și a lăsat-o în grija Sfântului Apostol Ioan.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

În familie se împlinește marea poruncă a iubirii. Părinții trebuie iubiți și respectați toată viața.

EXERSĂM

1. Alege cuvintele potrivite – **binecuvântarea, Sfântului Altar, Cununiei, Dumnezeu, uniți, copiii, familia, biserică** – și completează textul.

O familie creștină se întemeiază prin Sfânta Taină a _____. Prin voia lui _____ mirele și mireasa vin în _____ în fața _____ și primesc harul dumnezeiesc prin _____ preotului. Din familie fac parte în primul rând părinții, _____, bunicii și apoi celelalte rude. Membrii unei familii sunt _____ prin dragoste.

Taina Cununiei

2. Realizează un desen care să reprezinte cuvântul nefolosit din exercițiul anterior.

SĂ REFLECTĂM!

BLIDUL DE LEMN (poveste cu tâlc, după Lev Tolstoi)

Un bătrânel împovărat de ani s-a dus să locuiască împreună cu fiul și cu nora lui, care aveau un băiețel de 4 ani. Mâinile bătrânului tremurau tot timpul, ochii îi erau încețoșați, iar pașii împleticiți.

Întreaga familie mânca împreună la masă, însă mâinile nesigure ale bătrânului și vederea lui tot mai slăbită îl puneau mereu în încurcătură – boabele de mazăre i se rostogoleau din lingură pe covor, iar când întindea mâna după cana cu lapte, jumătate din lapte se vărsa pe fața de masă. Fiul și nora se simțeau tot mai iritați de neajutorarea lui.

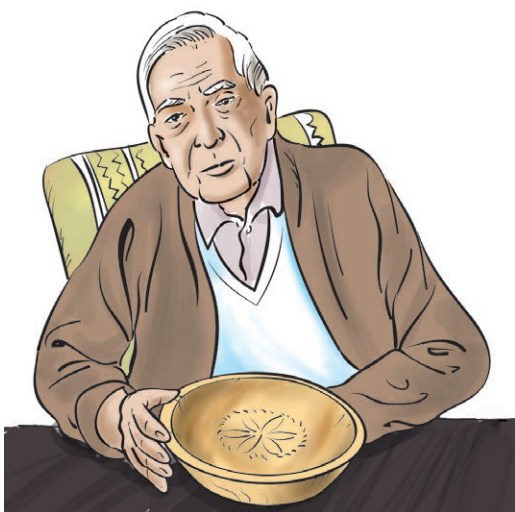
Până într-o zi când...

– Trebuie să facem ceva cu bunicul, a spus fiul. M-am săturat să tot văd lapte vărsat pe masă, să tot calc pe boabe de mazăre și să tot aud cum plescăie și troscăie în farfurie!

Așa că soțul și soția i-au pus o măsuță în colțul camerei, după ușă. Acolo, bunicul mânca singur, în timp ce întreaga familie se bucura în jurul mesei. Și, pentru că bătrânul reușise să spargă vreo două, trei farfurii, i-au cumpărat un blid de lemn.

Uneori, când priveau spre bunicul, membrii familiei vedeau o lacrimă stingheră în ochii lui slăbiți și triști – singur, după ușă, bunicul își mânca bucățița de pâine muiată în lapte. Cu toate acestea, singurele cuvinte pe care fiul și nora le aveau pentru el erau de mustrare, atunci când îi cădea furculița pe covor sau când mai vărsa lapte pe masă. Băiețelul se uita când la bunicul, când la mama și la tatăl său, fără să spună un cuvânt...

Apoi, într-o seară, chiar înainte de cină, tatăl a observat că băiețelul meșterește ceva pe covor. S-a apropiat și a văzut că încerca să cioplească o bucată de lemn.

– Ce faci tu acolo? l-a întrebat tatăl duios.

Băiețelul și-a ridicat ochii mari și i-a răspuns la fel de duios.

– Am treabă, vreau să fac un blid de lemn din care să mănânci tu și mami când cresc eu mare...

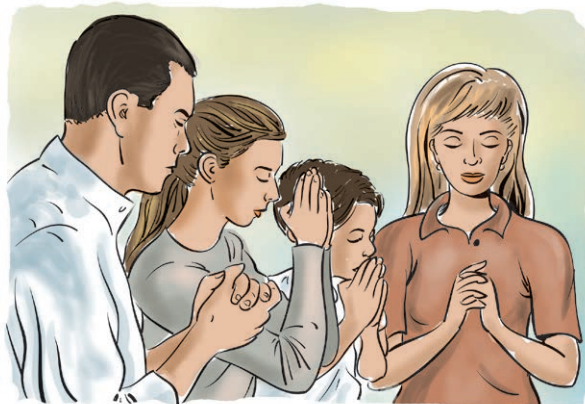
O liniște apăsătoare s-a așternut în cameră. Și lacrimi mari au început să li se rostogolească pe obraji care de-acum luaseră culoarea sângelui.

Ce crezi că s-a întâmplat mai departe? Realizează un final al poveștii.

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Răspunde la următoarele întrebări:

1. Poate un copil să contribuie la întărirea în credință a familiei sale?
2. Crezi că Dumnezeu intervine în viața de familie chiar și dacă nu îi adresezi o rugăciune?
3. Ce valoare are promisiunea făcută lui Dumnezeu atunci când îi ceri să-ți îndeplinească o dorință?
4. Ajutorul pe care un copil îl oferă familiei sale trebuie răsplătit?
5. Ce îndatoriri au membrii unei familii unii față de ceilalți? Dar față de Dumnezeu?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Creează un tablou de familie, folosind ca metodă de realizare colajul.

Pentru această activitate vei avea nevoie de hârtie albă sau colorată, foarfece, lipici, creioane colorate, bucățele de pânză.

ȘTIAȚI CĂ...?

- Prima familie a fost cea din Grădina Raiului, formată din Adam și Eva.
- Prin minunea înfăptuită la Nunta din Cana Galileei, Mântuitorul Iisus Hristos a instituit Sfânta Taină a Cununiei și a binecuvântat familia.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Copiii sunt binecuvântarea lui Dumnezeu pentru fiecare familie.
- Răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunile stăruitoare, rostite cu credință, va veni negreșit.
- Întotdeauna să ne respectăm promisiunile, mai ales pe cele făcute lui Dumnezeu.

DE PUS LA INIMĂ!

Familia creștină
este o Biserică
în miniatură.

CE URMEAZĂ?

➔ Ordonează cuvintele următoare: **se cunoaște, la, nevoie, prietenul**, astfel încât să alcătuiască un cunoscut proverb. Rezolvând corect, vei afla care va fi subiectul lecției următoare.

Prietenia și porunca iubirii creștine

Domnul Iisus Hristos a vindecat un bolnav pentru rugăciunile prietenilor săi

„Prietenul credincios este acoperământ tare; și cel ce l-a aflat pe el aflat-a comoară. Cu prietenul credincios nimic nu se poate asemăna și nu este măsură a bunătății lui.”
(Isus Sirah 6, 14-15)

V-ați întrebat vreodată cum trebuie să fie un prieten adevărat? Poate că mulți dintre voi știți deja, având un prieten bun. În Sfânta Scriptură găsim o întâmplare care, printre altele, ne arată și un model de prietenie demn de urmat.

Patru oameni mergeau pe drum și duceau un pat pe care era un om paralizat. Auziseră că Domnul Iisus era în sat și s-au gândit că El le va putea vindeca prietenul. Dar Iisus intrase într-o casă și erau atât de mulți oameni încât nu puteau trece. Toți doreau să fie cât mai aproape de Mântuitorul și nimeni nu se dădea la o parte.

Deodată le-a venit o idee. Pe peretele casei era o scară. S-au urcat pe ea și au ajuns pe acoperiș. Acoperișul caselor la evrei era drept ca o terasă. Ajunși pe acoperiș, cei patru au făcut o gaură și l-au văzut pe Domnul. Îndată, ei au făcut gaura și mai mare și l-au coborât pe prietenul lor cu funiile chiar în fața Mântuitorului.

Văzându-i corpul atât de bolnav, dar și inima îndurerată, Mântuitorul i-a zis: „Nu te teme, iertate îți sunt păcatele! Scoală-te, ia-ți patul și du-te la casa ta!”

(*fragment adaptat după Sfânta Scriptură, Luca 5, 17-26)

Mântuitorul Hristos
binecuvântând

Iată cum omul bolnav a primit vindecare de la Dumnezeu datorită credinței și bunătății celor patru prieteni. Prietenia este apreciată de Domnul Iisus Hristos Care, în mai multe rânduri, îi numește pe cei apropiați Lui, pe ucenici și pe apostoli, *prieteni* – „Voi sunteți prietenii Mei”. (Ioan 15,14)

Prietenia este întotdeauna însoțită de iubire.

Din prietenie și din dragoste pentru oameni, Mântuitorul Iisus Hristos a acceptat Răstignirea pe Cruce, ca să-i împace cu Dumnezeu.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Iisus Hristos ne cere să-i urmăm exemplul de iubire și să fim prieteni cu toți cei din jur, dar mai ales cu Dumnezeu. Un prieten adevărat îți este alături nu doar la bine, ci și la greu.

EXERSĂM

1. Notează cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele enunțuri:

- Văzând ușile blocate și mulțimea din casă, cei patru trebuiau să îl lase acolo pe bolnav și să-și vadă de grijile lor.
- Mântuitorul l-a vindecat pe Slăbănog datorită credinței prietenilor lui.
- Bunătatea nu este o virtute care însoțește prietenia.

2. Alege cuvintele potrivite și completează spațiile:

Cei patru tineri s-au arătat a fi _____ adevărați ai celui bolnav. Ei nu s-au speriat de mulțime, ci au urcat pe casă, coborând de pe _____ patul în care zăcea Slăbănogul. Mântuitorul l-a vindecat pe cel suferind, spunându-i: „Scoală-te, ia-ți _____ tău și mergi la casa ta!”.

Modelul iubirii creștine este _____ Care S-a jertfit pentru noi pe Cruce.

(acoperiș, prieteni, Mântuitorul, patul)

SĂ REFLECTĂM!

Trăiau odată, într-un sat, doi prieteni care aveau familii numeroase și erau foarte săraci. Aceștia aveau ogoarele unul lângă altul. Când a venit vremea de strâns fânul, ei au mers împreună să îl adune în grămezi, urmând ca a doua zi să îl ducă acasă.

Gândindu-se la prietenul lui, la care ținea foarte mult, unul dintre ei s-a întors pe câmp, în mijlocul nopții, și a mutat una dintre căpițele sale pe ogorul acestuia. În aceeași noapte, a făcut același lucru și prietenul său, astfel că, în dimineața următoare, când au mers împreună pe ogoare, au descoperit

că fiecare avea tot atâtea căpițe câte lăsase în seara de dinainte. Înțelegând ce se întâmplase, s-au îmbrățișat plângând și și-au promis că vor rămâne prieteni până la sfârșitul vieții.

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Răspunde la întrebările de mai jos, pornind de la următorul text:

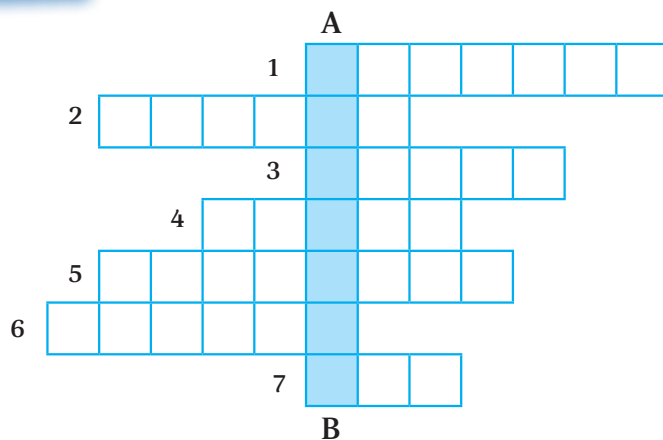
„Prietenul iubește în orice vreme, iar în nenorocire el e ca un frate.” (Pilde 17:17)

- Cum crezi că trebuie să se comporte un om când prietenul lui întâmpină o greutate?
- De ce crezi că neînțelegerile dintre oameni pot duce la destrămarea prieteniei?
- Povestește o întâmplare din viața ta când ai dat dovadă de prietenie adevărată.

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Completează rebusul și află cuvântul din coloana **A-B**.

- Decalogul cuprinde cele zece _____
- Sinonim cu dragoste.
- Modelul de iubire creștină.
- Cum se numește cel care oficiază sfintele slujbe?
- Cum se numesc cei 12 oameni care erau tot timpul în preajma Mântuitorului?
- Cum se mai numește Sfânta Scriptură?
- Personaj biblic care a adunat toate animalele în corabie, în timpul potopului.

ȘTIAȚI CĂ...?

- Mântuitorul mergea prin cetăți și vindeca bolnavi de fiecare dată.
- Lazăr din Betania era prieten cu Iisus.
- Iisus Hristos îi iubește pe toți oamenii, însă pe cei ce ascultă poruncile Lui îi numește chiar prieteni.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Un prieten adevărat te susține și te ajută necondiționat, împlinind totodată porunca Mântuitorului.
- Răbdarea, bunătatea și blândețea sunt virtuți care însoțesc prietenia.
- Iisus Hristos ne-a poruncit să ne iubim unii pe alții, oferindu-Se pe Sine ca model de viață.

DE PUS LA INIMĂ!

„Alege prieteni dintre cei ce iubesc pe Domnul și care au inimi curate.”
(II Timotei 2, 22)

CE URMEAZĂ?

- ➔ Data viitoare vom afla ce înseamnă să fii un exemplu de iubire.
- ➔ Până atunci, realizează o compunere în care să descrii o faptă bună pe care ai făcut-o alături de câțiva prieteni.

Importanța exemplului personal de iubire creștină

*Pogorârea
Sfântului Duh*

**„Așa să
lumineze lumina
voastră înaintea
oamenilor, ca văzând faptele
voastre cele bune să
slăvească pe Tatăl
vostru Cel din Ceruri.”**

(Matei 5, 16)

Cu siguranță ați auzit povești despre oameni care au făcut fapte uimitoare și v-ați dorit să fiți ca ei.

La început, când Sfinții Apostoli au plecat să vestească în toată lumea despre faptele minunate făcute de Mântuitorul și Învieria Sa, oamenii nu știau cine sunt și dacă pot avea încredere în ei. Dar n-a durat mult și oamenii au început să-i iubească atât de tare, încât viața fără ei parcă nu mai avea rost.

Se povestește că guvernatorul unui oraș, uimit de aprecierea de care se bucurau apostolii peste tot în lume, l-ar fi chemat pe unul dintre sfetnicii săi și l-ar fi întrebat:

– Ce este cu acești apostoli? De ce pe ei îi iubește lumea atât de mult, iar pe noi ne disprețuiește?

– Excelența Voastră, a răspuns sfetnicul, acești apostoli le vorbesc oamenilor despre un anume Iisus Hristos Care a trăit pe pământ, a fost răstignit și apoi a înviat. Se pare că ar fi unicul Fiul al lui Dumnezeu, care locuiește în ceruri.

– Și doar pentru atâta lucru se bucură de aprecierea tuturor?

- Nu! În primul rând datorită faptului că ei le vorbesc oamenilor mereu despre iubire. Și nu doar că le vorbesc despre ea, dar le-o și demonstrează: vindecă bolnavi, fac milostenie, îi ajută pe toți! Și, culmea, nu știu cum fac asta, căci sunt tare săraci! Chiar și ei lucrează pentru o bucată de pâine! Mai rău e că și oamenii se iau după ei! Devin creștini și pe urmă fac toate faptele astea bune, afirmând că aceasta este porunca lui Iisus: să se iubească între ei. Și așa au câștigat atâția oameni de partea lor: prin exemplul iubirii!

Uimit, guvernatorul a căzut pe gânduri, iar sentimentul acela de a-și umple sufletul de iubire nu-i mai dădea pace. Astfel, a devenit și el creștin, numindu-i de atunci pe toți creștinii *apostoli ai iubirii*.

Și voi puteți fi apostoli ai iubirii prin pilda vieții voastre, așa cum au fost Apostolii și toți sfinții.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Faptele bune îi cheamă pe mulți să facă fapte bune!

EXERSĂM

1. Într-o zi, Matei a găsit un fragment dintr-un manuscris din Evanghelia Sfântului Ioan. Dar manuscrisul era atât de vechi încât s-a rupt, iar Matei nu a mai știut să pună cuvintele cap la cap. Ajută-l tu, punând cifrele în ordinea corectă. Scrie pe caiet propoziția pe care ai descoperit-o.

4 11 1 7 10 2 3 5 12 15 8
cunoaște avea Întru ucenicii veți aceasta vor toți că dragoste alții Mei,
9 13 6 14
dacă unii sunteți față de

2. Prezintă în fața colegilor câteva exemple de fapte care te pot transforma într-un mic *apostol al iubirii*.

SĂ REFLECTĂM!

Sfântul Onufrie era fiul unui împărat și crescuse într-o mănăstire. De mic învățase să ceară călugărului de la bucătărie câte o bucată de pâine. Mânca puțin din ea, iar restul de pâine o ducea la icoana Maicii Domnului cu Pruncul Iisus în brațe și așeza în fața icoanei bucata de pâine, zicând: *Și Tu ești mic și poate Ți-o fi și Ție foame... Uite, ți-am adus pâine proaspătă!*

Într-o zi, când a venit să ceară iar pâine, călugărul de la bucătărie nu i-a mai dat și i-a zis să meargă să o ia de unde a pus-o pe cealaltă.

Micuțul a plecat plângând în biserică și, cu lacrimi în ochi, a zis: *Dă-mi Tu de la Tine puțină pâine, că și eu Ți-am dat de multe ori!*

Și, îndată, Pruncul Iisus i-a dat micuțului o pâine mare, frumoasă și caldă. Copilul a dus-o părintelui stareț și el a împărțit-o tuturor spre binecuvântare și învățătură. (*Sfântul Onufrie, din Viețile Sfinților, Viața Sfântului Cuvios Onufrie cel Mare*)

Sfântul Cuvios
Onufrie cel Mare

- Imaginează-ți că ești unul dintre călugării din acea mănăstire. Ce ai scrie despre această faptă minunată, astfel încât să fie cunoscută și generațiilor viitoare?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Coșulețul iubirii

Profesorul le prezintă elevilor un coșuleț pe care scrie „IUBIRE”, plin cu cartonașe colorate. Fiecare elev primește câte unul și trebuie să scrie pe el câte un cuvânt care să definească iubirea, sub orice formă a ei. La final, cartonașele sunt strânse și puse în *coșulețul iubirii*.

De unde vine iubirea? Câte forme poate avea ea?

După ce toți copiii răspund la întrebări, profesorul lipește pe coșuleț o inimioară pe care scrie *DUMNEZEU*.

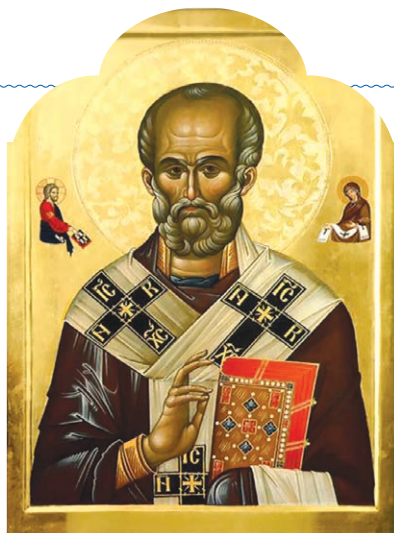
Dumnezeu este izvorul iubirii în lume!

DE PUS LA INIMĂ!

Dumnezeu primește
orice faptă bună!

ȘTIAȚI CĂ...?

- Numele Sfântului Nicolae înseamnă „biruitor de popor” (numele este format din cuvintele grecești *nike* - victorie și *laos* - popor).
- Sfântul Vasile a fost un exemplu de iubire creștină, mai ales prin faptul că a construit aziluri, spitale și cantine.

Sfântul Nicolae

Sfântul Vasile cel Mare

CONSOLIDĂM CE AM ÎNVĂȚAT ÎN ACEASTĂ UNITATE

- ◆ Iubirea este porunca prin care ne asemănăm cu Dumnezeu. Iubindu-ne semenii ne arătăm iubirea față de El.
- ◆ Armonia și înțelegerea între oameni sunt îndemnuri de la Dumnezeu. Pentru ca ele să fie păstrate, Dumnezeu a dat cele zece porunci.
- ◆ Prima familie a fost cea din Grădina Raiului. Ea este ocrotită și binecuvântată de Dumnezeu.
- ◆ Prietenia este un exemplu de iubire creștină. Cel ce ajută, sprijină și este bun, dă dovadă de prietenie, asemănându-se Mântuitorului Hristos.
- ◆ Urmând faptele Sfinților Apostoli, care au fost exemple de dragoste creștină, suntem și noi modele pentru alții.

RECAPITULARE

1. Un magician a încurcat literele cuvintelor. Așază-le în ordinea corectă și pune-le la locul potrivit.

a) Mântuitorul Iisus Hristos ne învață că orice om pe care-l întâlnim în _____ este _____ nostru.

b) Iubirea pentru Dumnezeu ne-o _____ prin _____ față de aproapele nostru.

c) Dumnezeu ne-a dat zece _____ pentru a putea trăi în _____ unii cu alții.

d) Sfinții Apostoli au urmat exemplul de _____ și de _____ al Mântuitorului Iisus Hristos.

e) Prin săvârșirea _____ bune ne _____ Domnului Hristos și Sfinților.

țaviă leopraper

reibuia ămtară

niaroem nuîndmeri

tabteună rebiiu

nămasemă orptelfa

2. Citește textul și răspunde la întrebările de mai jos.

Mama i-a dat lui Mihai 5 lei, bani de buzunar, în bancnote de un leu. În fiecare zi, Mihai își lua câte ceva de la chioșcul din curtea școlii. Astăzi voia să-și cumpere niște biscuiți și o limonadă.

În drum spre școală, Mihai a întâlnit patru cerșetori. Și, fiind un copil milos, i-a oferit fiecăruia câte un leu. În pauza mare, la chioșc, colegul lui de bancă mai avea nevoie de fix un leu pentru a-și cumpăra un sandviș.

Iisus Hristos le-a vorbit oamenilor despre rugăciune

Cei doisprezece Sfinți Apostoli ai Domnului Hristos

- Ce crezi că a făcut Mihai? I-a dat colegului ultimul său leu, fără să stea pe gânduri? Tu ce ai fi făcut?
- Crezi că ai putea îndeplini și tu ceea ce Domnul Hristos numește „a doua mare poruncă din Lege”, adică: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”? Cine ar fi prima persoană față de care ai arăta această iubire?

3. Numește 3 dintre cele 10 îndemnuri pe care Dumnezeu ni le-a lăsat pentru a trăi în pace unii cu alții.

4. Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:
- Mântuitorul l-a vindecat pe Slăbănog atât sufletește, cât și trupește.
 - Sfinții Apostoli mai sunt numiți și apostolii iubirii.
 - Sfântul Onufrie nu a primit pâine de la Domnul Hristos.
 - Taina prin care mirele și mireasa primesc binecuvântarea lui Dumnezeu se numește Taina Sfintei Cununii.

EVALUARE

1. Selectează răspunsul corect.

- Samarineanul milostiv a turnat pe rănile călătorului:
a. untdelemn și vin; **b.** oțet; **c.** spirit.
- Pentru a trăi în pace cu El și cu cei din jur, Dumnezeu ne-a dat:
a. 4 porunci; **b.** 6 porunci; **c.** 10 porunci.
- Părinții Maicii Domnului se numesc:
a. Moise și Sefora; **b.** Adam și Eva; **c.** Ioachim și Ana.
- Slăbănogul a primit vindecare
a. pentru că era om bun; **b.** datorită credinței prietenilor lui; **c.** pentru că era de alt neam.
- De ce erau Sfinții Apostoli atât de iubiți?
a. pentru că erau străini; **b.** pentru că făceau fapte minunate; **c.** pentru că erau bogați.

Adam și Eva

2. Completează spațiile, alegând cuvintele potrivite.

Cel mai frumos sentiment pe care Dumnezeu l-a sădit în sufletul omului este _____ Al cincilea îndemn dat de Dumnezeu este _____ Membrii unei familii sunt uniți prin _____ Mântuitorul îi numește prieteni pe _____ Sfinții Apostoli au fost numiți _____

(apostolii iubirii, iubirea, să ne cinstim părinții, dragoste, Sfinții Apostoli)

3. Asociază corect noțiunile din coloana A cu cele din coloana B.

Maica Domnului
cu Pruncul

A

- I s-a făcut milă de călătorul rănit
- Să nu mințim este îndemnul al
- Ioachim și Ana au primit vestea că vor avea o fiică de la
- Modelul suprem de prietenie
- A construit aziluri și spitale

B

- nouălea
- Arhanghelul Gavriil
- Samarineanul
- Sfântul Vasile cel Mare
- Mântuitorul
- Moise

4. Alcătuieste patru propoziții folosind următoarele cuvinte:
prima familie, zece îndemnuri, părinții Mariei, a vindecat.

Grilă de evaluare:

- Exercițiul 1** – FB pentru 4-5 răspunsuri corecte; B pentru 2-3 răspunsuri corecte; S pentru 1 răspuns corect
- Exercițiul 2** – FB pentru 4-5 răspunsuri corecte; B pentru 2-3 răspunsuri corecte; S pentru 1 răspuns corect
- Exercițiul 3** – FB pentru așezarea în ordine a 5 răspunsuri; B pentru așezarea în ordine a 3-4 răspunsuri; S pentru așezarea în ordine a 2 răspunsuri
- Exercițiul 4** – FB pentru 3-4 răspunsuri corecte; B pentru 2 răspunsuri corecte; S pentru 1 răspuns corect

UNITATEA IV

MARI SĂRBĂTORI CREȘTINE

Nașterea Domnului

Învierea Domnului

• NAȘTEREA DOMNULUI, VESTIRE ȘI ÎMPLINIRE • DE LA FLORII LA ÎNVIERE

1. Prorocii, vestitori ai nașterii lui Hristos
2. Magii, în căutarea Pruncului Iisus
3. Întâmpinarea Pruncului Iisus de către Dreptul Simeon
4. Cu Hristos în Săptămâna Patimilor
5. Femeile mironosițe pe Drumul Golgotei și în Duminica Învierii

Recapitulare. Evaluare

Prorocii, vestitori ai nașterii lui Hristos

Nașterea Domnului

**„Iar tu,
Pruncule, proroc al
Celui Preaînalt te vei
chema, că vei merge
înaintea feței Domnului,
ca să gătești căile Lui.”
(Luca 1, 76)**

Iarna aduce cu ea sărbătoarea cea mai îndrăgită de copii, Crăciunul, cu colinde, bunătați și daruri. Este poate cea mai frumoasă perioadă a anului, în care bucuria își găsește loc în fiecare om și în fiecare casă. Data de 25 decembrie a fiecărui an înseamnă Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos și începutul unui nou timp, timpul mântuirii. Acest moment înălțător a fost așteptat încă de la începuturile lumii, iar Dumnezeu a pregătit întreaga omenire pentru el.

Dar cum i-a pregătit Dumnezeu pe oameni pentru venirea Mântuitorului Iisus Hristos? La scurt timp după ce Adam și Eva au încălcat porunca, Dumnezeu le-a promis lor și tuturor urmașilor lor că, la momentul potrivit, Îl va trimite pe Fiul Său pe pământ. Veacuri de-a rândul, Dumnezeu a ales oameni virtuoși și credincioși cărora le-a descoperit când, unde și cum se va naște Fiul lui Dumnezeu. Acești oameni sunt prorocii sau profeții, persoane care au trăit în mijlocul poporului evreu și care au avut misiunea de a pregăti poporul din care făceau parte pentru venirea lui Mesia.

Prin activitatea prorocilor, credința în iubirea lui Dumnezeu a fost păstrată vie, iar poporul ales nu a încetat să nădăjduiască faptul că, odată cu împlinirea profețiilor, răul va dispărea. Ceea ce Dumnezeu le-a transmis prorocilor se regăsește în scrierile lor, care fac parte din Vechiul Testament.

Cercetând cu de-amănuntul frumoasele cuvântări ale profeților, descoperim multe detalii cu privire la nașterea și la alte momente din viața Mântuitorului Iisus Hristos.

Sfântul Proroc Ilie

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Prorocii sunt persoanele sfinte care au pregătit poporul ales pentru venirea Fiului lui Dumnezeu.

Sfântul Proroc Daniel

EXERSĂM

1) Notează cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele afirmații:

- a) Prorocii au fost aleși de Dumnezeu pentru a le face cunoscută oamenilor voia Sa.
- b) Dumnezeu nu a pregătit venirea Fiului Său pe pământ.
- c) Crăciunul este sărbătoarea Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos.
- d) Ceea ce Dumnezeu le-a transmis Profeților se regăsește în Sfânta Scriptură.

2) Alege cuvintele potrivite și completează spațiile.

Călcând porunca dată de Dumnezeu, _____ și _____ nu au mai fost vrednici de frumusețea Grădinii Edenului. Dumnezeu le-a _____ că, la momentul potrivit, pe Pământ se va naște _____ Său. Pentru a pregăti poporul ales, Dumnezeu le-a arătat _____ mai multe aspecte cu privire la _____ Fiului Său. Acestea sunt _____ .
(Eva, făgăduit, nașterea, profețiile, Adam, Fiul, prorocilor)

DICTIONAR

☆ **poruncă** – lege morală, învățătură

☆ **veac** – interval de timp de o sută de ani

☆ **a nădăjdui** – a spera

SĂ REFLECTĂM!

Știi că fiecare persoană se aseamănă profeților atunci când vestește Nașterea Fiului lui Dumnezeu prin colinde, cântece sau poezii?

Cu ajutorul profesorului, realizează corespondențe între colindele pe care le cunoști și profețiile despre Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, după modelul de mai jos:

- „O, ce veste minunată
În Betleem ni s-arată!
Astăzi S-a născut
Cel fără-nceput,
Cum au spus prorocii.”
- „Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic
între miile lui Iuda, din tine va ieși
Stăpânitor peste Israel.” (Miheia 5, 1)

Grup de colindători

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Răspunde la întrebările de mai jos, pornind de la următorul text:

„Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn: Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște Fiu și vor chema numele lui Emanuel.” (Isaia 7, 14)

- Ce moment important este profețit de către Prorocul Isaia în textul de mai sus?
- De ce consideri că Dumnezeu a făcut cunoscute oamenilor diferite împrejurări ale Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos?
- Cum crezi că reacționau contemporanii Profeților la auzul cuvintelor lor?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc didactic: O singură culoare

Sfântul
Ioan Botezătorul

Profetul
Isaia

Profetul
Ieremia

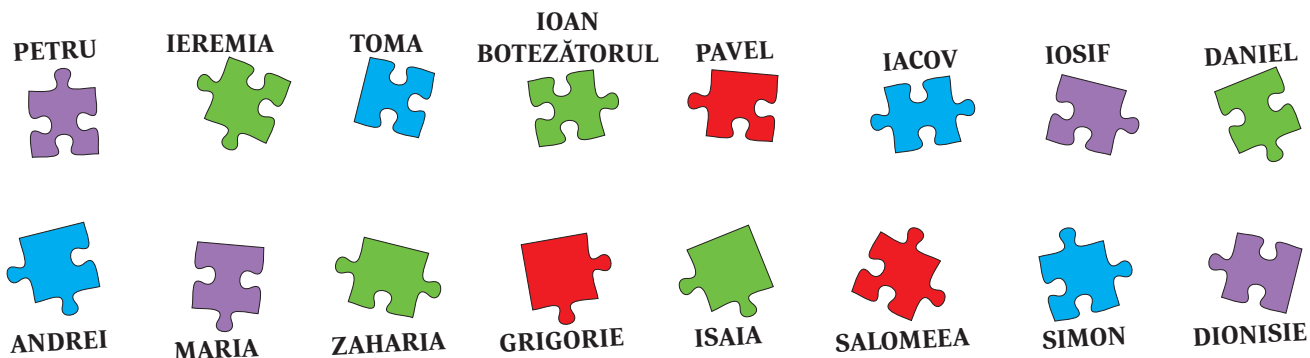
Profetul
Zaharia

Profetul
Daniel

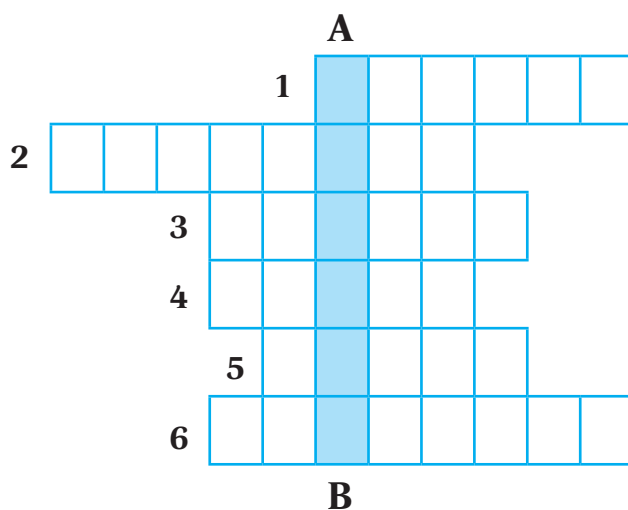

- Descoperă piesele de puzzle de aceeași culoare, pe care sunt notate numele a cinci profeți.

- Completează rebusul urmând instrucțiunile de mai jos, astfel încât de la **A** la **B** să obții cuvântul-cheie al lecției.

1. După ce Adam și Eva au încălcat porunca, Dumnezeu le-a promis că îl va trimite pe Fiul Său pe _____.
2. Prorocii au vestit _____ Mântuitorului Hristos.
3. _____ este sinonim al cuvântului „proroc”.
4. Poporul _____ a fost ales și pregătit de Dumnezeu pentru venirea lui Mesia.
5. _____ a fost logodnicul Maicii Domnului. El era tâmplar.
6. Profetul Isaia a prorocit următoarele: „Iată _____ va lua în pântece și va naște Fiu.” (Isaia 17,14)

ȘTIAȚI CĂ...?

- Profeții sunt împărțiți în profeți mari și profeți mici, în funcție de scrierile lor – sunt patru profeți mari și douăzeci și două profeți mici.
- Sfântul Ioan Botezătorul a fost ultimul dintre profeți.

Sfântul Proroc Zaharia și Dreapta Elisabeta, părinții Sfântului Ioan Botezătorul

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Dumnezeu a pregătit omenirea pentru nașterea Fiului Său.
- Profeții sunt oameni cu o viață sfântă, care au mărturisit adevărul transmis de Dumnezeu.
- Scrierile Sfinților Proroci se regăsesc în Vechiul Testament.

CE URMEAZĂ?

- ➔ Ora următoare vei afla cum a pregătit Dumnezeu celelalte popoare pentru Nașterea Fiului Său.
- ➔ Până atunci, ascultă colindul „Trei Crai de la Răsărit” și scrie pe caiet două idei reprezentative ale acestei cântări.

Magii, în căutarea Pruncului Iisus

Magii îi aduc daruri Pruncului Iisus

**„Unde este
regele Iudeilor,
Cel ce S-a născut?
Căci am văzut la Răsărit
steaua Lui și am venit
să ne închinăm Lui.”**

(Matei 2, 2)

Ne apropiem cu pași repezi de marea sărbătoare a Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos. Este perioada în care oamenii sunt mai buni, mai darnici, mai aproape de Dumnezeu. În fiecare an cântăm colinde, oferim și primim daruri, aducându-ne aminte de momentul Nașterii lui Hristos.

În Evanghelia sa, Sfântul Apostol Matei relatează Nașterea Pruncului Iisus, care S-a petrecut într-o iesle, în orașul Betlem. Aici, într-un loc smerit, S-a născut Fiul lui Dumnezeu, împlinind astfel toate profețiile, iar trei magi de la Răsărit au venit să I se închine. Cei trei magi, pe care tradiția i-a păstrat sub numele de Gaspar, Melchior și Baltazar, erau oameni învățați ai timpului, pe care-i putem asemăna cu astronomii zilelor noastre.

Aceștia, cercetând poziția stelelor pe cer, au văzut o nouă stea, care nu se asemăna cu niciuna cunoscută de ei până atunci. Analizând profețiile pe care le cunoșteau, magii și-au dat seama că acea nouă stea de pe bolta cerească arată locul unde avea să Se nască Marele Împărat, Fiul lui Dumnezeu.

Ghidați de această stea, cei trei magi au plecat din țările lor pentru a ajunge la Pruncul Iisus ca să Îi aducă daruri: aur ca unui împărat, tămâie ca unui Dumnezeu și smirnă ca unui arhiereu. În drumul lor au trecut prin Ierusalim, pe la regele Irod, dar când s-au reîntors în țările lor, Îngerul lui Dumnezeu le-a spus să meargă pe alt drum.

Prezența magilor la Betleem ne arată că Mântuitorul Iisus Hristos a venit în lume pentru mântuirea fiecărui om, indiferent de naționalitatea sa, iar an de an fiecare dintre noi este împreună-călător cu aceștia spre ieslea Pruncului Iisus.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Magii de la Răsărit certifică faptul că întreaga omenire a fost chemată la mântuire.

EXERSĂM

1) Completează spațiile libere, alegând cuvintele potrivite.

Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos a avut loc într-o _____, pe care Fecioara Maria și bătrânul Iosif au găsit-o cu greu, în orașul _____. Acest moment înălțător a fost precedat de multe _____ și minuni. Aflați la mare depărtare, dar cercetând poziția stelelor pe cer, _____ au aflat că Se va naște Fiul lui Dumnezeu. Aceștia au venit la Pruncul Iisus și I-au adus daruri: aur, ca unui _____, tămâie, ca unui _____, și smirnă, ca unui _____.

(împărat, iesle, semne, Betleem, arhiereu, cei trei magi, Dumnezeu)

Nașterea Domnului

2) Asociază noțiunile din coloana **A** cu enunțurile corespunzătoare din coloana **B**.

A	B
• Cei trei magi • Betleem • Daruri • Regele Irod	• locul nașterii Mântuitorului • veneau din Apus • Baltazar, Melchior și Gaspar • Ierusalim • i-au fost oferite Pruncului Iisus

DICȚIONAR

- ☆ **smerit** – (aici) modest
- ☆ **a ghida** – a călăuzi, a orienta
- ☆ **smirnă** – rășină extrasă din scoarța unui arbore exotic
- ☆ **naționalitate** – cetățenie, apartenență la un anumit popor

SĂ REFLECTĂM!

Pornind de la versurile următorului colind, imaginează-ți dialogul pe care l-au avut cei trei magi cu Fecioara Maria:

„Se văd în zări trei magi venind și-o stea 'naintea lor, / Pe drumul spre Ierusalim călătorind de zor.
Și-acolo, în Ierusalim, de-un prunc au întreat, / Că steaua Lui ei au văzut și-au spus că-i Împărat.

De-un Împărat ce S-a născut noi nu am auzit, / Dar mergeți voi și-L căutați că poate-L veți găsi.
Și-ndată ce-au plecat la drum cu toți se bucurară, / Că steaua iar 'naintea lor frumos li s-arătară.

Și-au mers până la Betleem și-acolo au stătut, / Că steaua colo i-a oprit din drumul lor cel lung.
La ușa unui grajd ajunși 'năuntru ei intrară, / Iar Pruncul ce Îl căutau în iesle Îl aflară.“

(Colind al Grupului Psaltic „Tronos”, al Patriarhiei Române)

Grup de colindători

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Privește cele două imagini.

- Ce-ți sugerează chipul fiecărui copil? Motivează răspunsul.
- Ce înseamnă Crăciunul pentru tine?
- Sărbătoarea Nașterii Domnului ne îndeamnă la dărnicie. Cum putem să le facem un Crăciun mai frumos și celor nevoiași?
- De ce crezi că Fiul lui Dumnezeu a acceptat să se nască într-o iesle?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Activitate didactică: Steaua de la Betleem

Desenați stelețe pe hârtie colorată și apoi decupați-le. Pe fiecare steluță, scrieți câte un detaliu referitor la Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos (exemple: Betleem, aur etc.). Lipiți steluțele pe o planșă, pentru a crea cel mai frumos tablou dedicat acestei minuni.

Fuga în Egipt

„Steaua sus răsare
Ca o taină mare,
Steaua strălucește
Și lumii vestește,
Și lumii vestește
Că astăzi Curata,
Preanevinovata,
Fecioara Maria
Naște pe Mesia,
Naște pe Mesia.
Magii cum zăriră
Steaua și porniră,
Mergând după rază
Pe Hristos să-l vază,
Pe Hristos să-l vază.
Și dacă porniră,
Îndată-L găsiră
La Dânsul intrară
Și se închinară,
Și se închinară.

Cu daruri gătite
Lui Hristos menite,
Luând fiecare
Bucurie mare,
Bucurie mare.
Care bucurie
Și aici să fie,
De la tinerețe
Pân' la bătrânețe,
Pân' la bătrânețe.”

ȘTIAȚI CĂ...?

- Tradiția spune că Gaspar era regele Indiei, Melchior, regele Persiei, și Baltazar, regele Arabiei.
- La Nașterea Mântuitorului au cântat îngerii, iar păstorii din acea zonă au venit să I se închine.
- De teama regelui Irod, Iosif, înștiințat de înger, fuge cu Pruncul și cu mama sa în Egipt.
- Cei trei magi sunt menționați în multe colinde românești.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Mântuitorul Iisus Hristos S-a născut într-o iesle, în Betleem.
- Trei învățați ai vremii, numiți magi, au descoperit o nouă Stea, care i-a condus la locul nașterii lui Iisus.
- În amintirea darurilor pe care magii le-au adus Pruncului Iisus, oamenii primesc și oferă cadouri an de an.

CE URMEAZĂ?

Pentru că ești nerăbdător să întâmpini vacanța de iarnă și, totodată, marea sărbătoare a Nașterii Domnului, până data viitoare desenează ce cadou I-ai oferi tu, împreună cu cei trei magi, Mântuitorului Iisus Hristos.

Întâmpinarea Pruncului Iisus de către Dreptul Simeon

Întâmpinarea Domnului

**„Și lui i se
vestise de către
Duhul Sfânt că nu va
vedea moartea până
ce nu va vedea pe
Hristosul Domnului.”**

(Luca 2, 26)

V-ați întrebat vreodată care este ultima sărbătoare sfântă a iernii?

În fiecare an, în ziua de 2 februarie comemorăm momentul Întâmpinării Domnului de către Dreptul Simeon. Acest moment a avut loc la 40 de zile după Nașterea Mântuitorului, când Fecioara Maria L-a adus pe Pruncul Iisus la Templul din Ierusalim. Ea a respectat astfel legea și tradiția iudaică, potrivit căreia întâiul-născut trebuia adus la Templu pentru a fi închinat lui Dumnezeu.

Pe treptele Templului, un bătrân își aștepta mântuirea, iar când L-a văzut pe Mântuitorul Iisus Hristos în brațele Fecioarei Maria a exclamat: „Acum, slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace; Că ochii mei văzură mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor; luminează spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel.”(Luca 2, 29-32)

Acest bătrân era Dreptul Simeon, căruia Duhul Sfânt i-a promis că nu va muri până când nu-L va vedea pe Mântuitorul lumii. Promisiunea lui Dumnezeu s-a împlinit în ziua în care Simeon a prorocit că prin Pruncul pe care l-a purtat în brațe va veni mântuirea tuturor popoarelor.

Alături de Simeon, la Templu era și prorocița Ana, o femeie văduvă care trăia în post și în rugăciune. Văzându-l pe Hristos, Ana Îl laudă pe Dumnezeu, spunând că i-a fost împlinită făgăduința. Ea începe să le vestească locuitorilor Ierusalimului că Pruncul care a venit în acel ceas la Templu îi va împăca pe oameni cu Dumnezeu.

Sărbătoarea aceasta ne amintește de toate profețiile care s-au împlinit prin Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, iar Dreptul Simeon este pentru noi un exemplu de răbdare și de nădejde în promisiunile lui Dumnezeu.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

La 40 de zile după Nașterea Mântuitorului sărbătorim
Întâmpinarea Domnului de către Dreptul Simeon.

EXERSĂM

Dreptul Simeon

1) Încercuiește variantele corecte.

- Cine l-a întâmpinat pe Mântuitorul Iisus Hristos la Templul din Ierusalim?
 - a. Dreptul Iosif;
 - b. Dreptul Simeon;
 - c. prorocița Ana.
- De ce a fost adus Pruncul Iisus la Templu?
 - a. pentru a împlini legea iudaică;
 - b. pentru a fi binecuvântat de Dreptul Simeon;
 - c. pentru a fi închinat lui Dumnezeu.
- Ce făgăduință i-a făcut Dumnezeu Dreptului Simeon?
 - a. că va fi martorul Învierii Domnului Iisus Hristos;
 - b. că nu va muri până când nu-L va vedea pe Mântuitorul lumii;
 - c. că va participa la nașterea Fiului lui Dumnezeu.

2) Alcătuieste o compunere de 5-7 rânduri în care să folosești următoarele cuvinte: **mântuire**, **promisiune**, **rugăciune**, **răbdare**, **nădejde**.

DICTIONAR

- ☆ **a comemora** – a sărbători
- ☆ **a libera** – a elibera
- ☆ **întâiul-născut** – primul născut din familie
- ☆ **făgăduință** – promisiune

SĂ REFLECTĂM!

„Nu pricep, Curată, nici îngerii, nici oamenii, Maică și Fecioară, ce în tine s-a săvârșit.

În mâini ține Simeon bătrânul, îmbrățișat, pe al legii Făcător și Stăpânul tuturor.

Veniți, pre Hristos vedeți, pe al tuturor Stăpân, pe Care astăzi Simeon îl și poartă în locaș.

Trăind încă Simeon până pre Hristos văzu, către Dânsul a strigat: eliberează-mă acum.

Luminează-mi sufletul și lumina de simțit, căci curat pre Dumnezeu văzând, să-L vestesc la toți.

Pre Acel de slugi de Sus, cu cutremur ascultat, astăzi însă Simeon în mâini L-a îmbrățișat.”

(fragment din cântarea „Nu pricep, Curată”, din cadrul Utreniei Praznicului)

Întâmpinarea Domnului

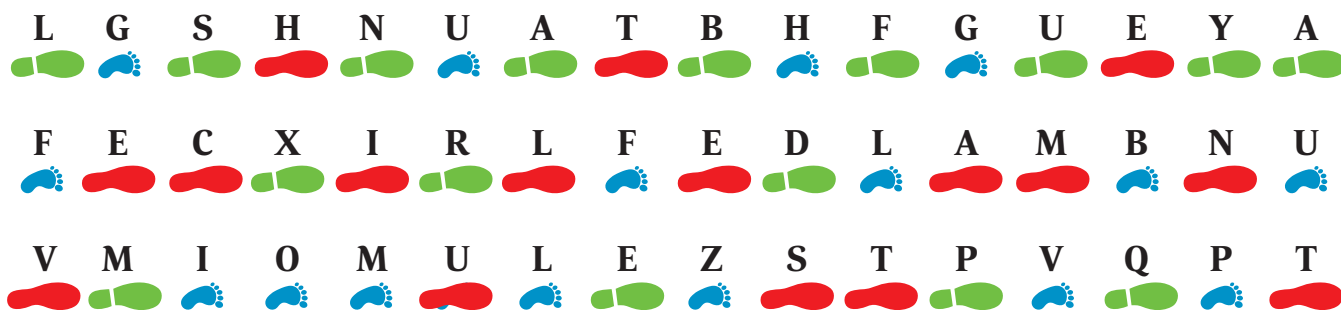
PUNEM ÎN PRACTICĂ

1. De ce crezi că Dumnezeu a îngăduit ca Dreptul Simeon să trăiască până la vederea Pruncului Iisus?
2. Ce sentimente consideri că l-au încercat pe Dreptul Simeon când a conștientizat că Cel pe care Îl ține în brațe este Fiul lui Dumnezeu?
3. Ce putem învăța din exemplul oferit de trăirea prorociței Ana?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc didactic: Pe urmele pașilor

Refă traseul pașilor de aceeași culoare pentru a afla denumirea uneia dintre părțile Sfintei Scripturi, la care tradiția menționează că a lucrat și Dreptul Simeon.

V_____ T_____

Sfântul și Dreptul Simeon și Sfânta Prorocița Ana

1. Sfântul și Dreptul Simeon este unul dintre cei 70 de înțelepți care au tradus din limba ebraică în limba greacă Vechiul Testament, la porunca regelui Ptolemeu al Egiptului.

Când a ajuns cu tâlcuirea la capitolul al VII-lea, versetul 14 din cartea Prorocului Isaia, unde scrie „Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn: Iată, Fecioara va lua în pânțece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel.” (Isaia 7, 14), bătrânul Simeon s-a îndoit în inima sa, zicând că nu este cu putință ca o fecioară să nască neștiind de bărbat. Și, în clipa în care a vrut să șteargă acele cuvinte, îngerul Domnului l-a oprit și i-a spus: „Nu fi necredincios în cele scrise, a căror împlinire tu însuși o vei vedea, pentru că nu vei vedea moartea până ce nu vei vedea pe Cel ce Se va naște din Curata Fecioară, Hristos Domnul”. Dând crezare cuvintelor îngerului, Dreptul Simeon a așteptat venirea lui Hristos în lume.

La 40 de zile după naștere, Pruncul Iisus a fost adus la templul din Ierusalim de Fecioara Maria și Dreptul Iosif, după obiceiul Legii vechi.

Atunci, Sfântul Simeon, îndemnat de Duhul Sfânt, a luat în mâini pe Domnul și a zis: „Acum eliberează pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta“.

Tradiția spune că Dreptul Simeon a murit la vârsta de 360 de ani. Sfintele sale moaște au fost aduse în Constantinopol în vremea împăratului Justin cel Mic (565-578) și așezate în Biserica Halcopratiei.

2. Sfânta Prorocița Ana – fata lui Fanuil din neamul lui Asir

După ce a locuit cu bărbatul ei șapte ani, acesta a trecut la cele veșnice, iar ea a rămas la Templu toată viața, stăruind în post și rugăciune, slujind lui Dumnezeu ziua și noaptea.

Ținând acest mod de viață în chip neobosit, ea s-a învrednicit a vedea pe Domnul, când a fost dus la Templu, la 40 de zile de la nașterea Sa în trup, de Preasfânta Lui Maică și de Dreptul Iosif.

*Dreptul Simeon și
Sfânta Prorocița Ana*

ȘTIATI CĂ...?

- Biserica Ortodoxă a menținut tradiția aducerii Pruncului în biserică la 40 de zile.
- Rugăciunea Dreptului Simeon se rostește la slujba de seară, numită Vecernie.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- În ziua de 2 februarie sărbătorim Întâmpinarea Domnului de către Dreptul Simeon.
- Dreptul Simeon a trăit pentru a vedea împlinirea profețiilor în Persoana lui Iisus Hristos.
- Răbdarea este virtutea care ne deschide calea către Dumnezeu.

CE URMEAZĂ?

- ➔ Ora următoare vei afla despre cea mai importantă perioadă a anului, din punct de vedere religios, și anume despre Săptămâna Sfintelor Pătimiri.
- ➔ Până atunci, desenează o biserică, loc al întâlnirii omului cu Dumnezeu.

Cu Hristos în Săptămâna Patimilor

Intrarea Domnului în Ierusalim

**„El a fost
pedepsit pentru
mântuirea noastră
și prin rănilor Lui noi
toți ne-am vindecat.”
(Isaia 53, 5)**

Primăvara înseamnă revenirea la viață a întregii naturi, după lunga iarnă. În acest anotimp are loc și cea mai mare sărbătoare a Creștinătății – Învierea Domnului, prin care oamenii au revenit la viața cea adevărată din Împărăția lui Dumnezeu.

Cu o încărcătură duhovnicească deosebită, Săptămâna Sfințelor Pătimiri comemorează momentele importante care au avut loc în zilele premergătoare Învierii Mântuitorului. În Duminica de dinaintea Sfintei Învieri sărbătorim Intrarea în Ierusalim a Mântuitorului Iisus Hristos.

Smerit și blând, pe un mânz al asinei, Mântuitorul Iisus Hristos intră în Ierusalim știind ce avea să I se întâmple. Locuitorii orașului așază înaintea lui Iisus haine și ramuri de finic, primindu-L ca pe un Rege, iar copiii Îi cântă: „Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului!”. În următoarele zile, conducătorii poporului Îi pun gând rău Mântuitorului și, cu ajutorul lui Iuda, unul dintre cei doisprezece Apostoli, Îl vor prinde.

Iuda se învoiește în noaptea de marți spre miercuri cu mai-marii poporului să Îl dea în mâinile lor pe Mântuitorul Iisus Hristos pe treizeci de arginți, amintind de prețul pentru care și Iosif, fiul lui Iacov, a fost vândut de frații săi.

Joia cea Mare reprezintă una dintre zilele cele mai importante pentru mântuirea neamului omenesc. În această zi, Mântuitorul Iisus Hristos a spălat picioarele ucenicilor Săi, dându-ne fiecăruia pildă de smerenie, și apoi a luat Cina cea de Taină, unde a instituit Sfânta Taină a Împărtășaniei. Mai târziu, mergând în Grădina Ghetsimani pentru rugăciune, a fost prins de soldații arhierilor și apoi judecat, aducându-l-se acuze mincinoase. Ziua de Vineri a acestei Săptămâni este cea mai tristă zi a întregii creștinătăți, fiind ziua în care Mântuitorul Iisus Hristos a fost condamnat pe nedrept și răstignit pe Cruce. Aici, Mântuitorul a întins brațele ca să cuprindă întreaga omenire și S-a rugat Tatălui din ceruri: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac”. (Luca 23, 34)

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Săptămâna Sfințelor Pătimiri comemorează momentele importante care au avut loc în zilele de dinaintea Învierii Mântuitorului.

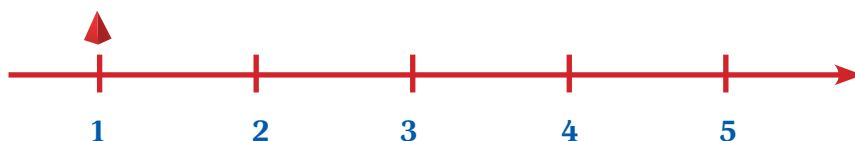
EXERSĂM

1) Trasează *Axa timpului* și scrie simbolurile enunțurilor date, în ordinea derulării întâmplărilor.

- ▲ **a.** Cina cea de Taină
- **b.** Răstignirea Mântuitorului
- **c.** Iuda Îl vinde pe Mântuitorul Iisus Hristos
- ▲ **d.** Intrarea Domnului în Ierusalim
- **e.** Rugăciunea din Grădina Ghetsimani

Grădina Ghetsimani

2) În careu sunt ascunse șase cuvinte legate de Săptămâna Sfințelor Pătimiri. Găsește-le și alcătuește propoziții cu două dintre ele.

A	V	Q	I	E	R	T	A	R	E
K	P	S	S	A	B	V	P	Q	N
U	F	Z	C	I	N	Ă	O	M	B
Y	L	V	F	D	U	D	S	Y	Â
T	O	B	Y	T	I	A	T	I	Ț
G	R	N	C	H	Ă	P	O	J	T
F	I	K	R	N	O	H	L	Î	S
I	E	R	U	S	A	L	I	M	Ș
Z	O	L	C	O	Y	K	L	P	U
T	R	V	E	U	I	O	P	Q	X

DICȚIONAR

- ☆ **duhovnicesc** – spiritual, sufletesc
- ☆ **premergător** – predecesor, înaintaș
- ☆ **finic** – curmal (plantă), palmier

Moment din cadrul Sfintei Liturghii /
Împărțășirea credincioșilor

SĂ REFLECTĂM!

„Arătat-a ucenicilor, Stăpânul, chip de smerenie. Că Cel ce îmbracă cerul cu nori, s-a încins cu ștergarul, și-a plecat genunchii de a spălat picioarele slugilor; întru a Căruia mână este suflarea tuturor celor ce sunt.”

(fragment din ritualul „Spălării picioarelor” din Joia Mare)

Pornind de la această rugăciune, imaginează-ți dialogul pe care l-au avut Sfinții Apostoli cu Mântuitorul Iisus Hristos, când Acesta le-a spălat picioarele.

Ce învățăm din exemplul Mântuitorului?

Spălarea picioarelor ucenicilor

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Răspunde la întrebările de mai jos, pornind de la următorul text:

„Și luând pâinea, mulțumind, a frânt și le-a dat lor, zicând: Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi, aceasta să faceți spre pomenirea Mea. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicând:

Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi.” (Luca 22, 19-20)

Moment din cadrul Sfintei Liturghii

- Ce simți atunci când participi la slujbele din Săptămâna Sfințelor Pătimiri?
- Ce crezi că înseamnă îndemnul Mântuitorului: „aceasta să faceți spre pomenirea mea”?
- Cum ne putem pregăti pentru marea sărbătoare a Învierii Mântuitorului?

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc didactic: Mesaj pentru noi!

Descoperă cuvintele ascunse în grilă și află mesajul.

Această activitate poate fi organizată pe grupe, fiecărei grupe revenindu-i descifrarea unui cuvânt.

	1	2	3	4	5	
1	I	C	P	G	A	(3,2; 2,4; 1,1; 5,1; 4,3; 2,2; 5,1)
2	B	O	E	R	L	(5,1 - 1,5)
3	Ă	H	D	J	U	(3,4; 2,3; 2,4; 4,3; 5,3; 1,1; 4,3)
4	N	X	T	K	M	(1,3; 2,3; 4,1; 4,3; 2,4; 3,5)
5	S	Â	F	Î	Ț	(4,1; 2,2; 1,1)

ȘTIAȚI CĂ...?

- În fiecare an are loc tradiționala procesiune de Florii, care amintește de intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim.
- În fiecare seară din Săptămâna Sfințelor Pătimiri, în toate bisericile ortodoxe se săvârșesc slujbe speciale, denumite denii.
- Pentru că vinerea de dinaintea Paștelui este o zi de doliu, mulți credincioși țin post negru.

CE AM ÎNVĂȚAT?

- Cu o săptămână înainte de Înviere, Mântuitorul a intrat în Ierusalim, fiind primit cu bucurie și cu cântări de către locuitorii cetății.
- Conducătorii poporului au pus la cale prinderea și condamnarea Mântuitorului Iisus Hristos.
- Chiar și pe Cruce, Hristos iartă și îmbrățișează întreaga omenire.

CE URMEAZĂ?

- ➔ Ora următoare vei afla cine L-a însoțit pe Hristos pe drumul Crucii și cine L-a văzut pentru prima dată înviat.
- ➔ Până atunci, desenează floarea pe care ți-ai dori s-o oferi Mântuitorului Iisus Hristos.

Femeile mironosițe pe Drumul Golgotei și în Duminica Învierii

Femeile mironosițe

„Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit Îl căutați. Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut.”

(Matei 28, 5-6)

An de an, în Săptămâna Sfințelor Pătimiri, rememorăm faptele mântuitoare ale Fiului lui Dumnezeu și Îl urmăm până la mormântul sfânt, unde spunem împreună cu îngerii și cu femeile mironosițe: „Hristos a înviat!”.

Alături de Sfinții Apostoli, în jurul Mântuitorului s-au strâns și câteva femei, în frunte cu Fecioara Maria, care L-au urmat în toată activitatea Sa, I-au ascultat învățăturile și au fost martorele minunilor Sale. Pe drumul Crucii, adică de la locul judecății și până la locul Răstignirii, Mântuitorul Iisus Hristos nu a fost singur. Mama Sa, Fecioara Maria, și femeile mironosițe nu s-au temut de popor și L-au urmat pe Hristos până la locul numit Golgota, unde a fost răstignit.

Duminică dis-de-dimineață, aceleași femei mironosițe au venit la mormântul Mântuitorului Iisus Hristos pentru a unge cu miresme trupul Său, după tradiția poporului iudeu. Ajungând aici, au văzut piatra mormântului dată la o parte, iar un înger le-a anunțat că Hristos, pe care ele îl căutau, a înviat și că va merge să-i întâlnească pe Sfinții Apostoli.

Femeile aducătoare de mir au fost primele persoane care au primit vestea Învierii și care, apoi, au mărturisit-o și Sfinților Apostoli. Dintre aceste femei, pe lângă Fecioara Maria, cea mai cunoscută este Maria Magdalena, care L-a văzut pe Mântuitorul Iisus Hristos înviat lângă mormânt.

Femeile mironosițe sunt exemplul care certifică faptul că imposibilul devine posibil prin lucrarea lui Dumnezeu. Lucrarea acestor martore ale Învierii ne îndeamnă să grăim întregii lumi că „Hristos a înviat!”.

AM ÎNȚELES MESAJUL?

Mântuitorul Iisus Hristos a fost însoțit pe Drumul Crucii de către femeile mironosițe, ele fiind apoi primele martore ale Învierii Sale.

EXERSĂM

1) Asociază replicile cu persoanele potrivite care se regăsesc în imagini.

- a. „Hristos a înviat!”
- b. „Unde este Mântuitorul?”
- c. „Pace vouă!”

Arhanghelul Gavriil

Sfânta Maria Magdalena
la mormânt

Iisus îi binecuvântează pe Sfinții Apostoli

2) Completează enunțurile cu termenii corespunzători.

- a. _____ a înviat a treia zi.
- b. _____ L-au urmat pe Iisus Hristos pe Drumul Crucii.
- c. _____ s-au ascuns de frica poporului.
- d. _____ a anunțat vestea cea bună a Învierii.

(Îngerul, Femeile mironosițe, Mântuitorul Iisus Hristos, Sfinții Apostoli)

DICTIONAR

- ☆ **a rememora** – a-și reaminti
- ☆ **Golgota** – numele dealului pe care a fost răstignit Hristos
- ☆ **miresme** – (aici) uleiuri sau miresme folosite pentru ungerea trupului
- ☆ **mahramă** – fâșie lungă de pânză, voal, ștergar

SĂ REFLECTĂM!

Povestea oului gol

A venit primăvara și copiii clasei a IV-a se bucură de apropierea sărbătorii Paștelui. Într-o zi, învățătoarea le-a povestit istoria Învierii Mântuitorului Iisus Hristos și, pentru a sublinia schimbarea, adică trecerea de la moarte la noua viață, a dat fiecărui copil câte un ou din plastic. Le-a spus să le ia acasă și să pună în ele ceva care să reprezinte noua viață.

A doua zi, copiii au adus ouăle și le-au înapoiat doamnei învățătoare, nerăbdători să afle ce se va întâmpla mai departe. Doamna a început să le deschidă și în primul ou a găsit o floare.

– Da, a spus învățătoarea, floarea este luată din natură, așadar este semnul unei noi vieți.

În al doilea ou era un fluturaș din plastic.

– Foarte frumos! Știm cu toții că dintr-o omidă ia naștere un fluture. Nu e minunat?

În următorul ou a găsit o pietricică pe care crescuse mușchi de pământ. Într-adevăr, și acesta era tot un semn al unei noi vieți.

Al patrulea ou era neobișnuit de ușor. L-a deschis și acesta era gol. „Oul acesta sigur este al vreunui copil neatent, care nu a înțeles ce trebuia să facă”, s-a gândit învățătoarea. Deoarece nu a vrut să-l pună într-o situație jenantă pe respectivul copil, fără să spună vreun cuvânt, a pusoul deoparte și a întins mâna să ia un altul.

Deodată, Ioan a ridicat mâna.

– Doamna învățătoare, de ce nu vreți să vorbiți despre oul meu?

Puțin nedumerită, învățătoarea i-a răspuns:

– Dar, Ioan, oul tău este gol!

El a privit-o în ochi și i-a spus:

– Da, dar și mormântul Mântuitorului Iisus Hristos a fost gol!

După câteva clipe de tăcere, învățătoarea i s-a adresat lui Ioan:

– Dar știi de ce mormântul era gol?

– Da, a răspuns băiatul. Iisus a fost răstignit și apoi așezat în mormânt, dar a treia zi a înfăptuit cea mai mare minune – a înviat din morți!

Învățătoarea a fost profund impresionată de răspunsul copilului. Cu siguranță, acest băiețel înțeleșese adevărul Învierii.

- A procedat bine doamna învățătoare atunci când nu a vrut să spună nimic despre oul lui Ioan?
- Tu ce-ai fi pus în oul de plastic pentru a reprezenta noua viață?
- Știi ce simbolizează oul roșu de Paște?

PUNEM ÎN PRACTICĂ

Răspunde la întrebările de mai jos, pornind de la următorul text și de la imaginea alăturată:

„Și stăteau, lângă crucea lui Iisus, mama Lui și sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena. Deci Iisus, văzând pe mama Sa și pe ucenicul pe care Îl iubea stând alături, a zis mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta! Și din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine.” (Ioan 19, 25-27)

- De ce crezi că Mântuitorul Iisus Hristos a încredințat-o pe mama Sa Sfântului Apostol Ioan?
- Ce exemplu ne oferă Mântuitorul Hristos prin această faptă?
- Ce atitudine trebuie să avem față de părinții noștri? Dar față de Dumnezeu?

Răstignirea
Domnului Iisus Hristos

FORMĂM DEPRINDERI ȘI/SAU ABILITĂȚI

Joc didactic: Lanțul cuvintelor

Priviți cu atenție și descoperiți numele a cinci femei mironosițe.

B G I B M A R I A G B H F I R H N K F I M A G D A L E N A W S A Z B G O D N S A L O
M E E A I F M B O P I O A N A N B B D O K D J G M S M A R T A N D B R U E J B D O

ȘTIATI CĂ...?

- Drumul Crucii sau Via Dolorosa este, conform tradiției, un traseu din Ierusalim cu 14 opriri legate de întâmplări trăite de Mântuitorul Iisus Hristos.
- Sfânta Mironosiță Veronica a șters fața Mântuitorului cu o mahramă, iar imaginea Chipului lui Hristos s-a imprimat în țesătură.
- Duminica a treia după Sfintele Paște, Duminica Femeilor Mironosițe, a devenit Ziua Femeilor Creștine.

CONSOLIDĂM CE AM ÎNVĂȚAT ÎN ACEASTĂ UNITATE

- ◆ Profeții au fost cei care au pregătit omenirea pentru venirea în lume a Mântuitorului. Profețiile despre nașterea Sa sunt consemnate în Vechiul Testament.
- ◆ La nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, în ieslea din Betleem, au venit să se închine și să-i aducă daruri și cei trei magi de la Răsărit.
- ◆ La 40 de zile de la naștere, Pruncul Iisus a fost adus la Templul din Ierusalim, aici fiind întâmpinat de Dreptul Simeon, cel care aștepta venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu.
- ◆ Intrarea Domnului în Ierusalim este sărbătoarea ce deschide perioada sărbătorilor pascale. Ea este urmată de Săptămâna Patimilor sau Săptămâna Mare, în care sunt comemorate momentele importante dinaintea Învierii Mântuitorului Hristos.

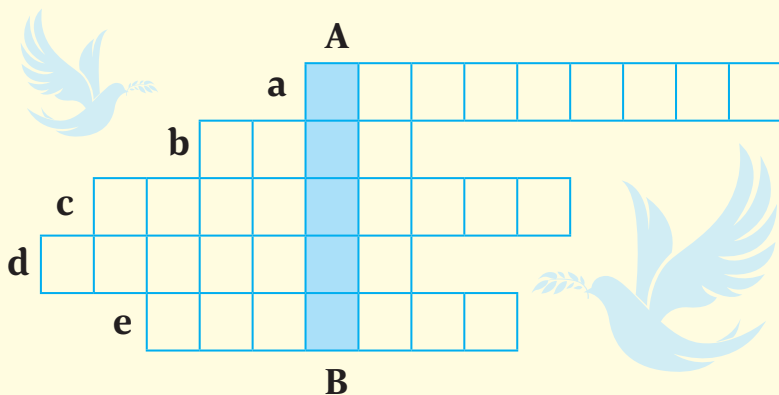
RECAPITULARE

1. În această unitate ai învățat despre Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos. Apreciază cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele afirmații:

- a) Dumnezeu a pregătit poporul ales pentru nașterea Fiului Său.
- b) Cei trei proroci au adus daruri Pruncului Iisus.
- c) Dreptul Simeon L-a așteptat pe Mântuitorul Iisus Hristos la Templu, văzând astfel profețiile împlinite.
- d) Fiul lui Dumnezeu Se naște într-un minunat palat, ca un împărat.
- e) Întreaga creație, îngerii și oamenii laudă venirea pe Pământ a Fiului lui Dumnezeu.

2. Completează rebusul de mai jos și află cuvântul din coloana **A-B**:

- a) Ultima săptămână din Post și înainte de Învierea Domnului este Săptămâna _____.
- b) Mântuitorul Iisus Hristos a încredințat-o pe Maica Sa Sfântului Apostol _____.
- c) Cu o săptămână înainte de Învierea Sa, Mântuitorul a fost primit în _____ cu laude și cântări.
- d) Pe dealul _____ a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos.
- e) Femeile mironosițe au venit să unghă cu _____ trupul Mântuitorului.

3. Răspunde la următoarele întrebări:

- a) Ce înseamnă Crăciunul pentru tine?
- b) Unde putem găsi profețiile referitoare la Nașterea lui Mesia?
- c) Ce reprezintă orașul Betleem pentru creștinătate?
- d) Cine L-a întâmpinat pe Pruncul Iisus la Templul din Ierusalim?
- e) Ce reprezintă darurile pe care le-au adus cei trei magi Mântuitorului Iisus Hristos?

4. Realizează o compunere de 7-10 rânduri cu tema: „Vacanța mea de Paște”, folosind următoarele cuvinte: **denie, lumină, ouă, Sfânta Împărtășanie**.

5. Desenează pe o planșă un fulg de nea. Pe fiecare parte a fulgului, scrie denumirea unui cadou și numele persoanei căreia vrei să-l oferi.

EVALUARE

1. Completează spațiile libere cu expresiile și cuvintele care lipsesc.

Întreaga activitate a Mântuitorului Iisus Hristos a fost încununată prin _____
Sa. Înainte de a fi răstignit, Mântuitorul _____ Sfânta Taină a Euharistiei la Cina cea
de Taină. Dorind să le ofere Sfinților Apostoli un exemplu de smerenie, Iisus Hristos
_____ picioarele acestora. Pe drumul Golgotei _____ L-au însoțit
pe Mântuitorul, iar peste trei zile s-au învrednicit a fi _____ Învierii. Împreună cu
acestea și cu îngerii, cu toții mărturisim în aceste zile: „Hristos _____!”.

(femeile mironosițe, Învierea, martorele, a instituit, a Înviat, le-a spălat)

2. Realizează corespondența între termenii din coloana **A** cu expresiile corespunzătoare din coloana **B**:

A

- Profeții
- Magii
- Fecioara Maria
- Dreptul Simeon
- Îngerii

B

- au cântat la Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos.
- a devenit mama Fiului lui Dumnezeu.
- au trăit în timpul Mântuitorului Hristos
- urmând Steaua, au ajuns la Pruncul Iisus și i-au oferit daruri.
- au pregătit poporul ales pentru momentul Nașterii lui Mesia.
- anunță că mântuirea a venit prin Mântuitorul.

3. Literele următoarelor cuvinte au fost amestecate: **GINARȚI, NASOA, GERÎN, GOTGOAL**. Descoperă cuvintele și alcătuiește propoziții cu fiecare dintre ele.

4. Așază următoarele momente în ordine cronologică:

- a) Mântuitorul Iisus Hristos Se naște într-o iesle, în Betleem.
- b) Dumnezeu Îi promite lui Adam că la timpul potrivit Îl va trimite pe Fiul Său pe Pământ.
- c) Trei magi vin să I se închine Pruncului Iisus.
- d) Profetul Isaia vestește nașterea Fiului lui Dumnezeu din Fecioară.
- e) Dreptul Simeon Îl vede la Templu pe Iisus.

Grilă de evaluare

Exercițiul 1 – **FB** pentru 5-6 răspunsuri corecte; **B** pentru 3-4 răspunsuri corecte;
S pentru 1-2 răspunsuri corecte

Exercițiul 2 – **FB** pentru 4-5 răspunsuri corecte; **B** pentru 2-3 răspunsuri corecte;
S pentru 1 răspuns corect

Exercițiul 3 – **FB** pentru 3-4 răspunsuri corecte; **B** pentru pentru 2 răspunsuri corecte;
S pentru 1 răspuns corect

Exercițiul 4 – **FB** pentru 4-5 răspunsuri corecte; **B** pentru 2-3 răspunsuri corecte;
S pentru 1 răspuns corect

RECAPITULARE FINALĂ

Consolidăm ce am învățat pe parcursul acestui an școlar

- ◆ Din Sfânta Scriptură aflăm că Dumnezeu a fost alături de oameni încă din momentul creației.
- ◆ Sfinții sunt cei care au răspândit învățătura lui Dumnezeu în întreaga lume și în țara noastră; ei sunt modele de urmat pe calea spre mântuire.
- ◆ Iubirea, cea mai mare dintre virtuți, ne aseamănă cu Dumnezeu și păstrează armonia între oameni.
- ◆ Prorocii au vestit evenimente din viața pământească a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, precum Nașterea și Patimile Sale.

I. Cu Dumnezeu pe calea vieții

1. Anul acesta am discutat despre ajutorul pe care ni-l oferă Dumnezeu atunci când ne aflăm în situații dificile.

Citește cu atenție următorul text:

„În timpul unei campanii militare, un pluton muncea la repararea unei căi ferate distruse de bombardament. Câțiva soldați, deși se străduiau, nu puteau clinti un stâlp greu, căzut peste șine. Alături, caporalul striga la ei, ocărându-i pentru neputința lor. Trecând pe acolo, un om l-a întrebat:

- De ce nu-i ajuți și dumneata?
- Eu sunt caporal, eu supraveghez și comand.

Ei trebuie să muncească!

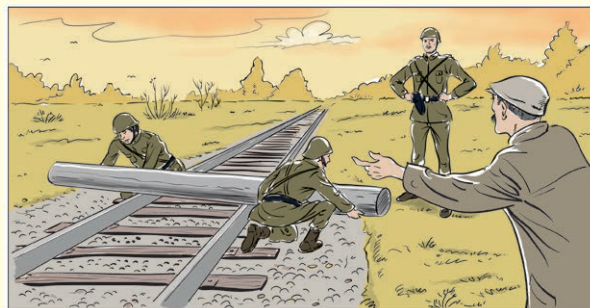
Străinul nu a mai spus nimic, dar și-a scos haina și a început să tragă și el cot la cot cu soldații de un capăt al stâlpului. După scurt timp, au reușit să elibereze șinele. Încântați de reușită, soldații i-au mulțumit străinului care, luându-și haina să plece, i-a mai spus caporalului:

- Dacă va mai fi nevoie, să mă chemați și altă dată!
- Da?! exclamă în batjocură caporalul. Dar cine ești dumneata?
- Sunt generalul acestei divizii...”

(Leon Magdan – *Cele mai frumoase pilde și povestiri creștin-ortodoxe*)

● Răspunde la următoarele întrebări:

- a)** Cum consideri că i-a ajutat Dumnezeu pe soldați?
- b)** Ce părere ai despre atitudinea caporalului? Dar despre cea a generalului?
- c)** Ce trebuie să facem când ne aflăm într-o situație dificilă?

2. Asociază noțiunile din coloana **A** cu cele corespunzătoare din coloana **B**.

A	B
• Biblia	• darul cu care ne-a înzestrat Dumnezeu
• Biserica	• în ea găsim cuvântul lui Dumnezeu
• Lume	• părinții ne-o oferă pentru a lua cele mai bune decizii
• Libertate	• o carte cu multe rugăciuni
• Îndrumare	• trebuie îngrijită și ocrotită fiindcă este casa tuturor oamenilor
	• ne explică modul în care putem ajunge la Dumnezeu

Mănăstirea „Înălțarea Sfintei Cruci – Caraiman”, Bușteni

3. Completează rebusul de mai jos și află cuvântul din coloana **A-B**.

- a) Ascultarea de părinți aduce _____ lui Dumnezeu.
- b) O întregă bibliotecă trimisă de Dumnezeu într-o singură carte.
- c) Lumea a fost creată de Dumnezeu ca o _____ pentru toți oamenii.
- d) Indiferent de vârstă, fiecare dintre noi are nevoie de un _____ într-un moment al vieții.
- e) Ne arată calea și ne ajută să fim lângă Dumnezeu.

A													
a		I						Â				R	
				b	B			L					
				c			S						
			d		F								
e	B							A					
B													

4. Literele cuvintelor subliniate au fost amestecate. Încearcă să le descoperi!

- a) Pe calea vieții, Îl avem lăcăituzor pe Mântuitorul Iisus Hristos.
- b) „Toată ipScrutra este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățatură.” (II Timotei 3, 16)
- c) Atât timp cât privea cu dinrețac către Hristos, Sfântul Apostol Petru a mers pe apă.
- d) Omul reprezintă o uncăun a creației pentru a o îngriji.
- e) Dumnezeu ne primește cu brațele chisesed ori de câte ori ne întoarcem la El.

II. Sfințenia, cale spre Dumnezeu

1. Realizează corespondența corectă între cele două coloane.

- Sfântul Apostol Andrei
- Sfânta Cuvioasă Parascheva
- Sfântul Dimitrie Basarabov
- Sfântul Voievod Ștefan cel Mare
- Sfânta Cuvioasă Teodora de la Sihla

- Mănăstirea Curtea de Argeș
- Peștera Sfântului Andrei
- Catedrala Mitropolitană din Iași
- Catedrala Patriarhală, București
- Mănăstirea Putna
- Mănăstirea Sihla, Jud. Neamț

Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou

2. Apreciază cu adevărat (A) sau fals (F) următoarele enunțuri:

- a) Mântuitorul Iisus Hristos ne-a deschis calea spre Dumnezeu.
- b) Împlinind virtuțile, asemenea sfinților, ne apropiem de Împărăția lui Dumnezeu.
- c) Sfântul Apostol Petru a asemănat urcușul către Dumnezeu cu o scară de la pământ la cer.
- d) Prin credință și fapte bune devenim prietenii lui Dumnezeu.

3. Descoperă cuvintele ascunse în grilă și alcătuieste scurte enunțuri cu fiecare dintre ele. →

4. Realizează o compunere în care să evidențiezi rolul sfinților în viața omului, pornind de la următorul citat:

„Frumusețea sfințeniei constă în comuniunea smerită a omului cu Dumnezeu și în iubirea Sa milostivă față de semenii.”

(Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române – predică la Duminica tuturor Sfinților)

A	M	A	R	T	O	R	U	O	P
Z	X	D	G	F	J	T	L	W	Q
E	V	A	N	G	H	E	L	I	E
S	M	P	M	V	G	S	T	D	Y
M	L	O	L	B	F	T	R	F	T
I	Q	S	P	U	M	A	T	E	I
N	Ș	T	O	I	V	M	F	O	P
U	R	O	U	Ă	B	E	V	L	Q
N	Ț	L	Î	R	T	N	B	I	A
E	U	Ă	Q	E	N	T	H	U	Z

III. Iubirea creștină, sprijin pentru conviețuirea cu ceilalți

1. Ilustrează unul dintre cele două versete biblice și apoi scrie povestea desenului tău:

- a) „Ceea ce voiți să vă faci vouă oamenii faceți-le voi lor!” (Matei 7, 12)
- b) „Ferește-te de rău și fă bine, caută pacea și o urmează pe ea.” (Psalmul 33, 13)

2. Completează următorul text cu termenii care se potrivesc:

Marea poruncă a _____ se împlinește în familie. Familia creștină este _____ de Dumnezeu prin Sfânta Taină a Cununii și devine o mică _____ de acasă. Părinții, _____, bunicii și celelalte rude se ajută și se îngrijesc unii de ceilalți, după _____ Mântuitorului Iisus Hristos și al Maicii Domnului. Iubirea este _____ familiei.

(copiii, binecuvântată, temelie, iubirii, biserică, modelul)

3. Descoperă proverbele, așezând cuvintele în ordinea corectă:

- a) educator. mai este mare cel Exemplul
- b) Tinerii critici nu de nevoie modele au de
- c) de împărat Prietenul e ca adevărat sceptrul
- d) se cunoaște la Prietenul nevoie

● IV. Nașterea Domnului, vestire și împlinire

1. Recunoaște evenimentele după indicațiile de mai jos:

- a) Într-o iesle mică dintr-un orașel de provincie se întâmplă o mare minune.
- b) Daruri ce sunt oferite înaintea Marelui Împărat.
- c) Cu mult timp înainte, oameni aleși au vestit lucruri viitoare.
- d) Un bătrân ține în brațe un copil și afirmă: „Iată Mântuirea lumii!”.

2. Alege varianta corectă:

● Dreptul Simeon

- a) l-a întâmpinat pe Sfântul Ioan Botezătorul la Templul din Ierusalim;
- b) a fost logodnicul Fecioarei Maria;
- c) a aflat de la Înger că va trăi până Îl va vedea pe Fiul lui Dumnezeu.

● Profeții au fost

- a) oameni credincioși, aleși de Dumnezeu să vestească lucruri viitoare;
- b) acei învățați ai vremii care l-au adus daruri Mântuitorului Iisus Hristos;
- c) ucenicii Mântuitorului, cei care l-au însoțit mereu.

● La locul nașterii Pruncului Iisus

- a) a venit Regele Ierusalimului ca să I se închine;
- b) au venit trei regi din Răsărit și I-au adus daruri ca unui Împărat;
- c) au fost prezenți doar Fecioara Maria și Dreptul Iosif.

3. Menționează ce tradiții populare și religioase cunoști în legătură cu Praznicul Nașterii Domnului. Povestește colegilor câteva detalii despre acestea.

Nașterea Domnului

●● IV. De la Florii la Înviere

1. În fiecare an, în sâmbăta de dinaintea Duminicii Intrării Domnului în Ierusalim, este organizat tradiționalul Pelerinaj de Florii. Realizează pe o planșă o invitație la acest pelerinaj, pe care s-o oferi unei persoane dragi. Menționează însemnătatea și legătura acestui eveniment cu momentul Intrării Domnului Iisus Hristos în Ierusalim.

2. Recunoaște Sfintele Icoane de mai jos. Menționează câteva detalii despre evenimentele care se regăsesc în fiecare imagine.

EVALUARE FINALĂ

1. Imaginează-ți o țară a iubirii. Scrie un text de 5-7 rânduri în care să prezinți:

- care sunt legile țării;
- pe ce principii se bazează relațiile de familie;
- cum este văzută prietenia;
- ce modele de viață au locuitorii țării.

2. Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri:

- a) Lumea a fost creată de Dumnezeu pentru oameni, iar oamenii au datoria de a o ocroti.
- b) Dumnezeu rânduieste un drum bine stabilit de la începutul vieții, oamenii neavând libertatea de a alege.
- c) Sfânta Scriptură reprezintă tezaurul în care găsim cuvântul lui Dumnezeu.
- d) Biserica, prin Sfinții Părinți, ne conduce către Împărăția lui Dumnezeu.
- e) În momentele grele, Dumnezeu nu ne mai călăuzește.
- f) Preotul duhovnic, părinții și profesorii ne îndrumă viața pe calea cea bună.
- g) Sfânta Scriptură cuprinde o singură carte, numită Evanghelie.

3. Pornind de la imaginea alăturată, alcătuieste o scurtă povestire de 5-7 rânduri în care să prezinți unui prieten de o altă religie sărbătoarea Învierii Domnului.

Slujba Învierii Domnului la Catedrala Patriarhală

4. Completează textul cu termenii care se potrivesc.

Când Dumnezeu a considerat că este timpul _____, L-a trimis pe Fiul Său să Se nască din Fecioara Maria. Prin nașterea, pătimirea și _____ Sa, Mântuitorul Iisus Hristos a _____ legătura de iubire dintre oameni și Dumnezeu. În acest sens, fiecare om poate ajunge în Împărăția lui Dumnezeu, prin realizarea _____, asemenea

sfinților. Învățătura Mântuitorului Iisus Hristos a fost făcută cunoscută oamenilor prin activitatea sfinților _____. În țara noastră, Sfântul Apostol Andrei a adus _____ și a organizat viața bisericească.

(virtuților, creștinismul, potrivit, Apostoli, Învierea, restabilit)

Q	E	R	T	G	V	I	A	Z	C
Y	R	P	R	O	F	E	T	H	F
F	B	P	L	Z	I	S	U	L	Î
D	E	Î	J	D	F	L	N	M	M
Ț	T	G	S	I	M	E	O	N	P
S	L	Q	W	E	R	B	Î	N	Ă
Â	E	H	S	M	A	G	I	U	R
D	E	T	D	Ț	U	X	B	V	A
P	M	Y	Y	P	J	H	Ș	S	T
Ă	L	U	I	Ș	N	T	A	Z	M

5. Descoperă cele șase cuvinte ascunse în grila alăturată. Alcătuieste propoziții cu două dintre ele.

PORTOFOLIU

Pune în portofoliu fișele care au reprezentat temele de la sfârșitul fiecărei lecții.

1. Imaginează-ți un peisaj în care toată natura trăiește în comuniune cu omul și desenează-l.
2. Imaginează-ți Grădina Edenului în care îi întâlnești pe Adam și pe Eva, dar și câteva animale create de Dumnezeu. Desenează povestea ta pe o coală A4.
3. Scrie-i o scrisoare părintelui tău duhovnic, prin care să îi arăți recunoștința și să îți exprimi mulțumirea pentru sfaturile primite.
4. Desenează pe caiet o scară către cer. Pe fiecare treaptă scrie o faptă bună pe care ai săvârșit-o.
5. Desenează pe o fișă una dintre minunile săvârșite de Mântuitorul.
6. Scrie pe o foaie A4 câteva cuvinte despre viața sfântului al cărui nume îl porți.
7. Citește textul de mai jos și înlocuiește cuvântul „dragoste” cu numele tău, apoi trece textul pe o foaie pe care o vei adăuga în portofoliu: „Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul [...]” (I Corinteni 13, 4-5)
8. Ordonează cuvintele următoare: **se cunoaște, la, nevoie, prietenul**, astfel încât să alcătuiască un cunoscut proverb.
9. Realizează o compunere în care să descrii o faptă bună pe care ai făcut-o alături de patru prieteni.
10. Ascultă colindul „Trei Crai de la Răsărit” și scrie pe o foaie A4 două idei reprezentative ale acestei cântări. Pe aceeași foaie, schițează în creion ideile tale.
11. Desenează ce cadou I-ai oferi tu, împreună cu cei trei magi, Mântuitorului Iisus Hristos. Aduăgă desenul în portofoliu.
12. Desenează o biserică, loc al întâlnirii omului cu Dumnezeu.
13. Desenează floarea pe care ți-ai dori s-o oferi Mântuitorului Iisus Hristos.

AUTOEVALUARE

Din ceea ce am învățat în acest an școlar:

- Cel mai important mi s-a părut
- Cel mai mult mi-a plăcut activitatea
- Cel mai dificil mi s-a părut
- Îmi doresc să pun în practică.... .

Programa școlară poate fi accesată la adresa: <http://programe.ise.ro>.

ISBN: 978-606-793-989-7
9 786067 939897
www.edituracorint.ro